

Uchwała Nr V/42/2019
Rady Powiatu w Szczytnie
z dnia 27 marca 2019 r.

w sprawie przyjęcia Raportu za lata 2016-2017 w wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 995 z późn. zm.) w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.), Rada Powiatu w Szczytnie uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Raport za lata 2016-2017 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Szczytnie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jan Lisiewski

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.), ustawodawca, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, zobowiązał organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy do sporządzenia odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, uwzględniających cele zawarte w strategiach rozwoju, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1307 z późn. zm.).

Wypełniając powyższy obowiązek ustawowy, Zarząd Powiatu w Szczytnie sporządził „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczywieńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021”, który został przyjęty Uchwałą Nr III/22/2014 Rady Powiatu w Szczytnie z dnia 30 grudnia 2014 r. Dokument zawiera cele i priorytety ekologiczne wraz z wyszczególnieniem rodzaju i harmonogramu działań proekologicznych oraz wskazuje środki niezbędne do ich realizacji.

Przepis art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, stanowi: „Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Przedstawiony Raport za lata 2016-2017 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczywieńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, jest drugim raportem z realizacji tego dokumentu. Pierwszy raport do ww. Programu dotyczył lat 2014-2015 i został przyjęty Uchwałą Nr XXV/182/2017 Rady Powiatu w Szczytnie z dnia 28 czerwca 2017 r.

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z wykonania powiatowego programu ochrony środowiska. Przyjęto, że obecny raport, podobnie jak poprzedni, ma służyć ocenie realizacji zadań i celów ustalonych w obowiązującym programie oraz efektów powyższych działań, w kontekście stanu środowiska i wymagań prawnych, z uwzględnieniem przyjętych wskaźników monitoringu.

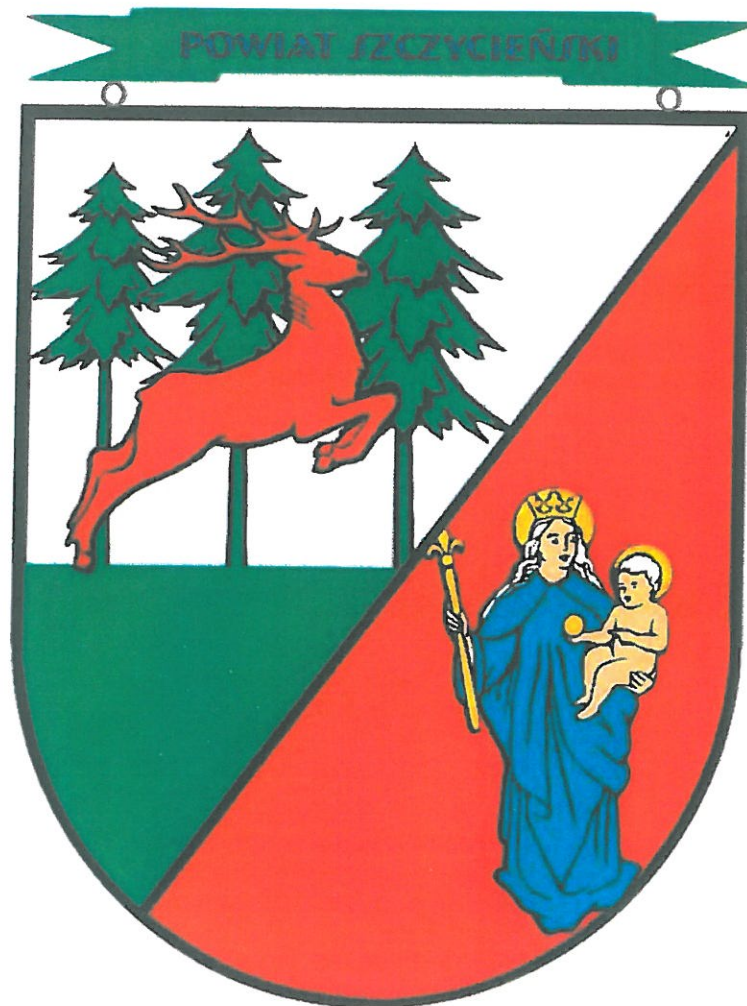
Załącznik

do Uchwały Nr *U/42/2018*

Rady Powiatu w Szczytnie

z dnia *27 marca 2018* roku

POWIAT SZCZYCIEŃSKI

**Raport
za lata 2016-2017
z wykonania**

**PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA
dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2017**

*z uwzględnieniem perspektywy
na lata 2018-2021*

Spis treści

1.	Wstęp	3
1.1.	Podstawa prawna.....	3
1.2.	Metoda opracowania	3
1.3.	Cele opracowania Raportu	4
1.4.	Okres i obszar objęty Raportem	4
2.	Streszczenie Raportu	5
3.	Ustalenia zawarte w Programie	6
3.1.	Priorytety i działania ekologiczne	6
3.2.	Stan i ocena wykonania zadań wynikających z harmonogramu realizacji Programu	6
3.2.1.	Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych	7
3.2.2.	Poprawa jakości środowiska	10
3.2.3.	Edukacja ekologiczna.....	20
3.3.	Stan zadań z zakresu ochrony środowiska, zrealizowanych w powiecie szczycieńskim	22
4.	Ocena uzyskanych efektów ekologicznych	74
5.	Ocena sposobów i źródeł finansowania zaplanowanych działań	81
6.	Wnioski z realizacji Programu	86
7.	Spis tabel	87

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.), ustawodawca, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, zobowiązał organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy do sporządzenia odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1307 z późn. zm.).

Wypełniając powyższy obowiązek ustawowy, Zarząd Powiatu w Szczytnie sporządził trzeci już z kolei powiatowy program ochrony środowiska, noszący tytuł: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021”, zwany dalej Programem. Dokument ten zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, został przyjęty Uchwałą Nr III/22/2014 Rady Powiatu w Szczytnie z dnia 30 grudnia 2014 r. Program zawiera cele i priorytety ekologiczne wraz z wyszczególnieniem rodzaju i harmonogramu działań proekologicznych oraz wskazuje środki niezbędne do ich realizacji.

Przepis art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, stanowi: „Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Niniejsze opracowanie pt. Raport za lata 2016-2017 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021”, zwane dalej Raportem jest czwartym z kolei dokumentem z realizacji dotychczas uchwalonych przez Radę Powiatu w Szczytnie trzech programów ochrony środowiska, a drugim opracowaniem dotyczącym aktualnie obowiązującego Programu.

1.2. Metoda opracowania

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z wykonania powiatowego programu ochrony środowiska. W związku z tym przyjęto, że obecny Raport, podobnie jak poprzedni do obowiązującego

Programu, ma służyć ocenie realizacji zadań i celów w nim ustalonych oraz efektów powyższych działań, w kontekście stanu środowiska i wymagań prawnych, z uwzględnieniem przyjętych wskaźników oceny jego realizacji.

W pracach wykorzystano dane i informacje będące w posiadaniu Starostwa Powiatowego w Szczytnie, głównie Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska oraz pozyskane z wybranych instytucji i jednostek działających na terenie powiatu. Bazowano na materiałach uzyskanych między innymi z: Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, działającego do końca 2017 r. Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Olsztynie, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, urzędów miast i gmin położonych na terenie powiatu, Nadleśnictw działających w granicach powiatu, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Olsztynie, ENERGA-OPERATOR SA. W Raporcie uwzględniono także ogólnie dostępne informacje dotyczące środowiska, publikowane przez Główny Urząd Statystyczny.

1.3. Cele opracowania Raportu

Celem Raportu jest:

- ocena realizacji działań pod kątem ich zgodności z celami wyznaczonymi w Programie,
- ocena stanu realizacji zadań prowadzonych przez różne podmioty na terenie powiatu,
- ocena sposobu i źródeł finansowania zrealizowanych zadań,
- ocena stopnia realizacji zadań z uwzględnieniem wskaźników oceny realizacji Programu.

1.4. Okres i obszar objęty Raportem

Raport z wykonania Programu obejmuje okres od dnia: 01.01.2016 r. do dnia: 31.12.2017 r. Niniejsze opracowanie zawiera informacje dotyczące zadań zrealizowanych na terenie powiatu szczywieńskiego przez różne podmioty, w zakresie ochrony:

- zasobów wodnych,
- powietrza atmosferycznego,
- zasobów złóż kopalin, przyrody i jej zasobów,
- ochrony przed hałasem i przed skutkami poważnych awarii,
- rozwoju infrastruktury technicznej ochrony środowiska,
- edukacji ekologicznej,
- wykorzystania instrumentów finansowych i organizacyjnych w realizacji polityki ekologicznej.

2. Streszczenie Raportu

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, z wykonania programów ochrony środowiska organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Niniejsze opracowanie pt. Raport za lata 2016-2017 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczytyńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021”, jest czwartym z kolei dokumentem z realizacji dotychczas uchwalonych przez Radę Powiatu w Szczytnie trzech programów ochrony środowiska, a drugim opracowaniem dotyczącym aktualnie obowiązującego Programu.

Przy opracowywaniu przedmiotowego Raportu wykorzystano dane będące w posiadaniu Starostwa Powiatowego w Szczytnie, informacje uzyskane od wybranych instytucji i jednostek działających na terenie powiatu oraz informacje ogólnie dostępne, publikowane przez Główny Urząd Statystyczny.

Podstawowym celem Raportu jest ocena prowadzonych działań pod kątem ich zgodności z celami wyznaczonymi w Programie.

Raport z wykonania Programu obejmuje okres od dnia: 01.01.2016 r. do dnia: 31.12.2017 r.

Na podstawie analizy założonych w Programie wskaźników oceny jego realizacji, stopień realizacji przyjętych zadań i osiągniętych efektów w środowisku w latach 2016-2017, w ogólnym ujęciu, można uznać jako dobry.

Analiza stanu środowiska oraz realizacji zadań zaplanowanych w Programie pozwoliła na sformułowanie następujących wniosków:

- w latach 2016-2017 była wykonywana w stopniu zadowalającym zdecydowana większość działań, które wynikały z harmonogramu realizacji Programu, przynosząc wymierne efekty ekologiczne,
- stan środowiska można uznać za dobry, a w niektórych dziedzinach ulega on sukcesywnej poprawie.
- zdecydowana większość wskaźników monitoringu Programu na koniec 2017 r. przedstawiała wartości bardziej korzystne z punktu widzenia szeroko rozumianej ochrony środowiska, niż na koniec 2015 r.

3. Ustalenia zawarte w Programie

3.1. Priorytety i działania ekologiczne

Dla Powiatu Szczycieńskiego celem strategicznym w zakresie ochrony środowiska jest:

**„Dobry stan środowiska naturalnego
umożliwiający zrównoważony rozwój powiatu szczycieńskiego.”**

W Programie określono również następujące cele i priorytety, niezbędne do osiągnięcia wyznaczonego celu:

I. Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych

1. Skuteczna ochrona środowiska naturalnego
2. Zachowanie istniejącego świata roślin i zwierząt
3. Zachowania wysokich walorów krajobrazowych
4. Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych

II. Poprawa jakości środowiska

1. Ochrona jakości wód
2. Ochrona powierzchni ziemi
3. Czyste powietrze
4. Bioróżnorodność

III. Edukacja ekologiczna

1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu

3.2. Stan i ocena wykonania zadań wynikających z harmonogramu realizacji Programu

W Programie obok celów i priorytetów niezbędnych do ich osiągnięcia, zostały również wskazane do realizacji zadania podstawowe (działania) i zadania szczegółowe (przedsięwzięcia).

Dla każdego przedsięwzięcia określono termin jego realizacji, jednostki realizujące (najczęściej kilka) oraz źródła finansowania. Wśród jednostek realizujących, w zależności od rodzaju przedsięwzięcia, dominują: jednostki samorządu terytorialnego, administracja państwowa, Lasy Państwowe, zarządcy dróg i użytkownicy (gruntów, obiektów itp.).

3.2.1. Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych

I. OCHRONA I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH				
Zadania (działania) podstawowe	Zadania szczegółowe (przedsięwzięcia)	Realizacja zadania w okresie 2016-2017	Jednostki realizujące	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
<i>Cel 1. Skuteczna ochrona środowiska naturalnego</i>				
	stosowanie instrumentów prawno-ekonomicznych (opłaty, kary, skuteczniejsze kontrole) oraz ich egzekwowanie	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa	budget państwa, budgety samorządów
	zagospodarowanie przestrzenne z bezwzględny uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska i krajobrazu	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budgety samorządów, budget państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników, banki
	aktualizacja dokumentów strategicznych pod kątem wymagań ochrony środowiska, przyrody oraz ochrony krajobrazu, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności zachowania i tworzenia korytarzy ekologicznych	zadanie ciągłe	JST	budgety samorządów
	ochrona linii brzegowych zbiorników wodnych, w szczególności poprzez konsekwentne utrzymywanie wokół jezior i rzek stref ochronnych zagospodarowanych trawą zielenią oraz niezabudowanych a także zakaz zabudowy letniskowej w bezpośrednim sąsiedztwie wód	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	środki własne użytkowników budgety samorządów, budget państwa, instrumenty finansowe UE
	zapobieganie stwarzaniu kolejnych barier ekologicznych, likwidowanie już istniejących	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budgety samorządów, budget państwa, krajowe fundusze ekologiczne, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników, banki
	planowanie przeznaczenia terenów pod rekreację oraz infrastrukturę turystyczną w sposób nienaruszający walorów środowiska i krajobrazu	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budgety samorządów, budget państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	tereny przeznaczone pod turystykę i rekreację oraz masowo odwiedzane powinny być kompleksowo wyposażone w niezbędną infrastrukturę sanitarną oraz służącą zagospodarowaniu odpadów	zadanie ciągłe	JST Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budgety samorządów, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

	dostosowanie nasilenia presji turystycznej i penetracji do odporności i chłonności turystycznej terenu	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	kontrola turystyki i wypoczynku, szczególnie na terenach o dużej wartości przyrodniczej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	na obszarach najcenniejszych przyrodniczo dopuszczanie ruchu turystycznego tylko po wyznaczonych szlakach i w obecności przewodnika – kontrolowana turystyka kwalifikowana	zadanie ciągłe	JST Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, krajowe fundusze ekologiczne, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	odpowiednie oznakowanie szlaków turystycznych wraz z informacjami o regulaminie, obowiązujących przepisach i karach za ich naruszenie	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	pełna, egzekwowna odpowiedzialność organizatorów za imprezy masowe na wolnym powietrzu	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, środki własne użytkowników
Cel 2. Zachowanie istniejącego światła roślin i zwierząt				
	ochrona terenów przyrodniczo cennych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	ochrona ekosystemów wodnych, w tym wprowadzenie zakazu znacznych zmian stosunków wodnych na obszarach przyrodniczo cennych (obszary chronionego krajobrazu, rezerwaty przyrody)	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	zachowanie równowagi gatunkowej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników

Cel 3. Zachowanie wysokich walorów krajobrazowych				
niedopuszczenie do trwałych zmian rzeźby terenu na dużych powierzchniach	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników	
lokalizacja ferm wielkotowarowych uzależniona od spełnienia przepisów środowiskowych, limitowanie wielkości obsady obszarem posiadanych gruntów, warunkującym pełne zagospodarowanie odchodów zwierzęcych i dobrostan zwierząt. Niedopuszczalna jest kolizja lokalizacji z wymogami w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody, oddziaływania na wody powierzchniowe, gruntowe, podziemne, gleby i powietrze	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, środki własne użytkowników	
umożliwienie lokalizowania wysokich budowli (np. maszty telegraficzne) tylko poza terenami o najwyższych walorach krajobrazowych z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury oraz uwarunkowanie prowadzenia inwestycji liniowych sposobem najmniej kolidującym z krajobrazem	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, środki własne użytkowników	
dążenie do harmonii zabudowy z krajobrazem, preferowanie budownictwa o charakterze tradycyjnym i regionalnym	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników	
Cel 4. Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych				
racjonalne zużycie wód, materiałów i energii	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników	
uruchomienie programów oszczędzania wody, w tym ograniczanie zużycia wody do celów przemysłowych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki	

3.2.2 Poprawa jakości środowiska

II. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA

Zadania (działania) podstawowe	Zadania szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Jednostki realizujące	Źródła Finansowania
1	2	3	4	5
<i>Cel 1. Ochrona jakości wód</i>				
	rozwój infrastruktury dla ochrony środowiska	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne,
	modernizacja oczyszczalni ścieków oraz tworzenie warunków do budowy oczyszczalni przydomowych i przyzagrodowych, gdy nie ma możliwości przyłączenia do zbiorowej sieci kanalizacyjnej lub jest to nieuzasadnione ekonomicznie	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	wyposażenie sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające	zadanie ciągłe	JST zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	rekultywacja zdegradowanych ekosystemów wodnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne,

1	2	3	4	5
	prawidłowa modernizacja istniejących i likwidacja nieczynnych ujęć wody	zadanie ciągłe	JST Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	rozbudowa systemu małej retencji	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	renaturyzacja obszarów wodno-błotnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	wzmocnienie systemu monitoringu i kontroli wód powierzchniowych i podziemnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	kontrola przestrzegania wymagań stref ochronnych wód podziemnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów budżet państwa, środki własne użytkowników
	ochrona stref litoralowych zbiorników wodnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	zmniejszanie tzw. spływów obszarowych z obszarów wiejskich	zadanie ciągłe	JST Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

1	2	3	4	5
	skuteczne zabezpieczenie przed umyślnym lub nieświadomym zatruciem wód powierzchniowych i podziemnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	budowa i utrzymanie spójnego systemu ochrony przeciwpowodziowej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	wspólne działania z gminami i ich związkami w celu usprawnienia i unowocześnienia gospodarki wodno-ściekowej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy publiczno-prywatne, banki	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne
<i>Cel 2. Ochrona powierzchni ziemi</i>				
	ograniczenie powstawania odpadów u źródła	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	segregacja i selektywna zbiórka odpadów	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki

1	2	3	4	5
	organizowanie punktów zbiórki makulatury, stuczki szklanej, puszek aluminiowych itp. oraz punktu odbioru odpadów niebezpiecznych z posesji prywatnych i użyteczności publicznej	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	modernizacja istniejących składowisk w zakresie niezbędnym do ich prawidłowego zamknięcia i rekultywacji	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	właściwe zagospodarowanie odpadów medycznych	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, środki własne użytkowników, banki
	kontrola i monitoring systemu zagospodarowania chemikaliów	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	uregulowanie postępowania z odpadami motoryzacyjnymi przez osoby fizyczne	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	ochrona gleb przed degradacją	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

1	2	3	4	5
	rekultywacja gruntów zdegradowanych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	ograniczenie degradacji gleb przez górnictwo	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	właściwe użytkowanie rolnicze gleb, w tym odpowiednie nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, środki własne użytkowników
	zapobieganie zanieczyszczeniu gleb metalami ciężkimi	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	stosowanie fitomelioracji, zalesień gruntów nieprzydatnych rolniczo	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	zachowywanie odpowiedniego odczynu gleb	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	prowadzenie obserwacji zmian chemizmu gleb, a w szczególności koncentracji metali ciężkich w glebach użytkowanych rolniczo	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	ograniczenie przeznaczania gleb o wysokich klasach bonitacyjnych na cele nierolne i nieleśne	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

1	2	3	4	5
	poprawianie wartości użytkowej gleb oraz zapobieganie obniżaniu ich produktywności przez stosowanie odpowiednich zabiegów technicznych i agrotechnicznych	zadanie ciągłe	użytkownicy	środki własne użytkowników
<i>Cel 3. Czyste powietrze</i>	wprowadzanie odnawialnych źródeł energii, ze szczególnym uwzględnieniem biomasy	zadanie ciągłe	JST użytkownicy administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	działania pomagające zakładać plantacje roślin energetycznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	analiza zasobów i potencjalnych możliwości rozwoju odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, banki
	promowanie stosowania lepszej jakości paliw oraz paliw niskoemisyjnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	stosowanie instalacji wysokosprawnych i nowych, przyjaznych dla środowiska technologii	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki

1	2	3	4	5
	budowa nowych urządzeń ograniczających emisję, tam gdzie nie można ograniczyć zanieczyszczeń do powietrza w inny sposób	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	termomodernizacja budynków	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	działania ograniczające zużycie energii, w tym elektrycznej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	ograniczenia w transporcie tranzytowym przez zwartą zabudowę	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	budowa ekranów akustycznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	nakładanie obowiązku ograniczania hałasu przemysłowego środkami technicznymi	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników, banki

1	2	3	4	5
	lokalizacja zakładów uciążliwych ze względu na poziom hałasu poza terenami zabudowanymi	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	kontrola przestrzegania ustaleń na akwenach objętych zakazem stosowania jednostek pływających z silnikami spalinowymi	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów budżet państwa, instrumenty finansowe UE
	budowa ścieżek rowerowych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	wspieranie transportu przyjaznego dla środowiska	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne
	dbałość o stan czystości terenów zabudowanych (wiotna emisja nieorganizowana z zapyłonych ulic potęgowana przez ruch pojazdów)	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	eliminacja zagrożeń spowodowanych emisją elektromagnetyczną	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	monitoring i kontrola urządzeń powodujących emisję elektromagnetyczną	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników

1	2	3	4	5
Cel 4. Bioróżnorodność				
	zachowanie siedlisk oraz miejsc rozrodu gatunków chronionych i rzadkich	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	objęcie ochroną prawną cennych obszarów przyrodniczych lub podniesienie rangi formy ochrony	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, banki
	czynna ochrona cennych gatunków flory i fauny	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	renaturyzacja zniszczonych ekosystemów i siedlisk przyrodniczych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	wspieranie programu restytucji gatunków rodzimych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	zahamowanie inwazyjnego rozprzestrzeniania się gatunków obcych (m.in. rak przegowany, norka amerykańska)	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki

1	2	3	4	5
	preferowanie prowadzenia zarybień materiałem z tego samego dorzecza	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	powiększanie arealu lasów, szczególnie na gruntach marginalnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	utrzymywanie odpowiedniej kondycji lasów	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w oparciu o dobre i aktualne plany urzędzeniowe oraz inne dokumenty w tym zakresie	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	wprowadzanie odnowień naturalnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników

3.2.3. Edukacja ekologiczna

III. EDUKACJA EKOLOGICZNA				
Zadania (działania) podstawowe	Zadania szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Jednostki realizujące	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
<i>Cel 1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu</i>				
	prowadzenie i wspieranie akcji edukacji dorosłych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	wyszkolenie kompetentnych przewodników ekoturystycznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	opracowanie programów edukacji ekologicznej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	szkolenia urzędników, akcje informacyjne dla radnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	wytężanie i urządzanie ścieżek dydaktycznych, rowerowych, pieszych, kajakowych, punktów widokowych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	popularyzacja ochrony przyrody	zadanie ciągłe JST	administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników

1	2	3	4	5
	tworzenie lokalnych ośrodków edukacji ekologicznej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	organizacja warsztatów ekologicznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	organizacja i wspieranie konkursów, olimpiad, turniejów ekologicznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	organizacja festynów i imprez poświęconych ochronie środowiska	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	popularyzacja ochrony środowiska i przyrody w lokalnych środkach masowego przekazu	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	wspieranie kółek ekologicznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	podniesienie znaczenia edukacji ekologicznej w działalności samorządów, m.in. coroczne zaplanowanie budżetu na edukację ekologiczną	zadanie ciągłe	JST	budżety samorządów
	upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

3.3. Stan zadań z zakresu ochrony środowiska, zrealizowanych w powiecie szczycieńskim

W latach 2016-2017, podjęto na terenie powiatu szczycieńskiego szereg działań mających na celu budowę i rozbudowę funkcjonującego systemu infrastruktury ochrony środowiska. Bazując między innymi na informacji o dotacjach i pożyczkach udzielnych w latach 2016 i 2017 beneficjentom z terenu powiatu szczycieńskiego przez Wojewódzki Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, można stwierdzić, że w powyższym okresie zostały zrealizowane zadania w następującym zakresie: ochrony wód, gospodarki wodnej i gospodarki wodno-ściekowej, ochrony ziemi, w tym usuwania wyrobów zawierających azbest, ochrony atmosfery, w tym wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ochrony przyrody, monitoringu środowiska, nadzwyczajnego zagrożenia środowiska, głównie poprzez doposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, bezpieczeństwa ekologicznego oraz edukacji ekologicznej.

Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych

Działania administracyjne odnoszące się do terenu powiatu szczycieńskiego, w tym decyzje wydawane przez organy administracji publicznej w związku z realizacją przedsięwzięć i korzystaniem ze środowiska przez różne podmioty, zapewniały ochronę poszczególnych elementów środowiska i racjonalne użytkowanie jego zasobów naturalnych.

Starosta Szczycieński, działając zgodnie z właściwością, w okresie objętym Raportem, prowadził następujące działania i wydał wskazane decyzje administracyjne, dotyczące ochrony poszczególnych elementów środowiska i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych:

ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2129 z późn. zm.)

Zgodnie z przepisami ustawy o lasach, prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, której niezbędnym elementem są uproszczone plany urządzenia lasu i inwentaryzacje stanu lasów, jest elementem koniecznym do urzeczywistnienia zasady zrównoważonego rozwoju, jak również przejawem racjonalnego kształtowania środowiska.

Na podstawie art. 5 ust. 3 ww. ustawy, Starosta Szczycieński powierzył w drodze porozumienia właściwym miejscowo Nadleśniczym Lasów Państwowych prowadzenie

w jego imieniu spraw z zakresu nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, położonych na terenie powiatu szczycieńskiego. Brak uproszczonych planów urządzenia lasu i inwentaryzacji stanu lasów, które specjalistyczne podmioty wykonawstwa urzędzeniowego sporządzają na okres 10 lat, uniemożliwia Nadleśniczemu prawidłowe prowadzenie ww. nadzoru.

Do dnia: 31.12.2003 r., stosownie do obowiązującego wówczas przepisu art. 5 ust. 1a ustawy o lasach, starosta sprawujący nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, na realizację tego zadania otrzymywał dotację celową z budżetu państwa. Od dnia: 01.01.2004 r., sprawowanie przedmiotowego nadzoru należy do zadań własnych starosty.

Zgodnie z nieobowiązującym już art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy o lasach, wojewoda w okresie 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy o lasach, obowiązany był do opracowania nowych lub uzupełnienia istniejących planów urządzenia lasów w odniesieniu do lasów stanowiących własność osób fizycznych, który to obowiązek nie został wykonany przez wojewodę.

W związku z powyższym, Starosta Szczycieński, w miarę posiadanych środków finansowych, począwszy od 2011 r. wykonuje przedmiotowe opracowania.

W analizowanych latach nadzorem nad gospodarką leśną było objętych:

- 2016 r. - 5 232,1564 ha lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, przy stawce jednostkowej 16,00 zł/ha. Powierzchnia lasów przekazanych w 2016 r. w nadzór nad gospodarką leśną poszczególnym Nadleśniczemu Lasów Państwowych wynosiła: Jedwabno - 219,8090 ha, Korpele - 1 437,9298 ha, Olsztyn - 202,9875 ha, Spychowo - 1 434,2109, Szczytno - 1 035,9623 ha, Strzałowo - 33,0770 ha i Wielbark - 868,1799 ha.
- 2017 r. - 5 301,9960 ha lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa (w tym 72,5967 ha dodano do nadzoru od dnia: 01.07.2017 r.), przy stawce jednostkowej 16,00 zł/ha. Powierzchnia lasów przekazanych w 2017 r. w nadzór nad gospodarką leśną poszczególnym Nadleśniczemu Lasów Państwowych wynosiła: Jedwabno - 219,8090 ha, Korpele - 1 445,3508 ha, Olsztyn - 202,9875 ha, Spychowo - 1 434,2609 ha, Szczytno - 1 096,7809 ha (w tym 71,0467 ha lasów dodano do nadzoru od dnia: 01.07.2017 r.), Strzałowo - 33,0770 ha i Wielbark - 869,7299 ha (w tym 1,5500 ha lasów dodano do nadzoru od dnia: 01.07.2017 r.).

Całkowity koszt powierzenia przez Starostę Szczycieńskiego Nadleśniczemu Lasów Państwowych nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, wyniósł w 2016 r. - 83 714,50 zł i w 2017 r. - 84 251,15 zł.

W 2016 r. Powiat Szczycieński zlecił wykonanie uproszczonych planów urządzenia lasu dla 922,87 ha lasów za kwotę brutto 29 484,00 zł. Na realizację tego zadania uzyskano dotację celową z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie w wysokości 14 484,00 zł. Uproszczone plany urządzenia lasu wykonane w 2016 r. zostały zatwierdzone przez Starostę Szczycieńskiego w dniu: 20.03.2017 r. Na koniec 2016 r. powierzchnie leśne położone na terenie powiatu szczycieńskiego, które posiadały dokumentacje niezbędne do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa obejmowały łącznie 3 955,2863 ha, co stanowiło blisko 76 % nadzorowanej powierzchni lasów (3 367,1026 ha zostało objętych inwentaryzacją stanu lasów i 588,1837 ha posiadało uproszczone plany urządzenia lasu).

W 2017 r. Powiat Szczycieński zlecił wykonanie uproszczonych planów urządzenia lasu dla 165,5300 ha lasów za kwotę brutto 9 180,00 zł. Zadanie zostało dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie w kwocie 4 590,00 zł. Uproszczone plany urządzenia lasu wykonane w 2017 r. zostały zatwierdzone przez Starostę Szczycieńskiego w dniu: 29.12.2017 r. W 2017 r. zostały wykonane na koszt właściciela lasów uproszczone plany urządzenia lasu dla 71,9400 lasów stanowiących własność Województwa Warmińsko-Mazurskiego, które w marcu 2018 r. zostały zatwierdzone przez Starostę Szczycieńskiego. Wobec powyższego, na koniec 2017 r. powierzchnie leśne położone na terenie powiatu szczycieńskiego, które posiadały dokumentacje niezbędne do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa obejmowały łącznie 5 043,6863 ha, co stanowiło ponad 95 % nadzorowanej powierzchni lasów (3 367,1026 ha zostało objętych inwentaryzacją stanu lasów i 1 676,5837 ha posiadało uproszczone plany urządzenia lasu).

Zgodnie z przepisami ustawy o lasach, starosta ponosi koszty wykonania dokumentacji urządzeniowej dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących wyłącznie do osób fizycznych i wspólnot gruntowych.

Każdego roku, stąd także w latach 2016 i 2017, dokonuje się aktualizacji powierzchni lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa położonych na terenie powiatu szczycieńskiego, celem objęcia ich nadzorem Starosty Szczycieńskiego nad gospodarką leśną.

W ramach porozumień zawartych przez Starostę Szczycieńskiego z Nadleśniczymi Lasów Państwowych na podstawie art. 14 ust. 8 ustawy o lasach, w analizowanych latach dokonano oceny udatności upraw leśnych założonych na gruntach rolnych położonych na terenie powiatu szczycieńskiego, dla zalesień wykonanych na podstawie przepisów

o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, przy stawce jednostkowej 50,00 zł/ha. Obowiązek wynika z art. 14 ust. 7 ustawy o lasach.

W 2016 r. dokonano oceny udatności upraw leśnych założonych w 2012 r. dla łącznej powierzchni 4,8800 ha, położonych na terenie Nadleśnictwa Korpele, w tym: 2,3500 ha w gminie Jedwabno i 2,53 ha w gminie Dźwierzuty.

W 2017 r. dokonano oceny udatności 16,6200 ha upraw leśnych, w tym 10,7600 ha założonych w 2013 r. i 5,8600 ha założonych w 2012 r. Nadleśnictwo Korpele wykonało oceny udatności dla 6,5100 ha upraw leśnych z 2013 r. położonych w gminie Jedwabno i dla 5,8600 ha upraw leśnych z 2012 r. położonych w gminie Dźwierzuty, natomiast Nadleśnictwo Spychowo przeprowadziło ocenę udatności dla 4,2500 ha upraw leśnych położonych w gminie Rozogi.

Dane o powierzchniach zalesionych gruntów rolnych na podstawie ww. przepisów uzyskano z Regionalnych Biur Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, właściwych dla miejsca zamieszkania właścicieli zalesionych gruntów.

**ustawa z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie
(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2033 z późn. zm.)**

Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo łowieckie, w kompetencji starosty jako zadanie z zakresu administracji rządowej jest wydzierżawianie polnych obwodów łowieckich (grunty leśne stanowią mniej niż 40 % ogólnej powierzchni obszaru), na wniosek Polskiego Związku Łowieckiego po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz właściwej izby rolniczej.

Starosta Szczycieński w latach: 2016 i 2017 wydzierżawiał polne obwody łowieckie następującym polnym kołom łowieckim PZŁ:

- KŁ „Knieja” z siedzibą w Rudce 1-5, 12-100 Szczytno,
- KŁ „Ryś” z siedzibą w Dźwierzutach przy ul. Szczycieńskiej 26/2, 12-120 Dźwierzuty,
- KŁ „Świt” z siedzibą w Pasymiu przy ul. Warszawskiej 9, 12-130 Pasym,
- KŁ „Sokół” z siedzibą w Szczytnie przy ul. Pułaskiego 33, 12-100 Szczytno,
- KŁ „Olszynka” z siedzibą w Ruchence 31A, 07-100 Węgrów,
- KŁ „Żbik” z siedzibą w Starych Czajkach 10A, 12-140 Świątajno,
- KŁ „Żbik” z siedzibą w Warszawie, ul. Łęgi 2, 01-329 Warszawa.

Umowy dzierżawy obwodów łowieckich polnych są zawierane na czas nie krótszy niż 10 lat, przy czym łowiecki rok gospodarczy obejmuje okres od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca roku następnego.

Z dniem: 31.03.2017 r. upłynął kolejny 10-letni okres obowiązywania umów dzierżawy, stąd Starosta Szczycieński zgodnie z właściwością w dniu: 28.03.2017 r. zawarł nowe umowy dzierżawy obwodów łowieckich polnych z poszczególnymi zarządami kół łowieckich PZŁ na kolejne 10 lat, z terminem obowiązywania od dnia: 01.04.2017 r. do dnia: 31.03.2027 r. Umowy te obejmują łącznie powierzchnię użytkową 61 138 ha, w tym część powierzchni (około 3 %) położona jest poza granicami powiatu szczycieńskiego, w gminach: Biskupiec, Purda, Myszyniec i Barczewo. Największą powierzchnię wydzierżawia KŁ „Żbik” z siedzibą w Starych Czajkach 10A, 12-140 Świątajno (13 589 ha), najmniejszą - KŁ „Olszynka” z siedzibą w Ruchence 31A, 07-100 Węgrów (3 811 ha).

W 2016 r. dokonano naliczenia wysokości czynszu dzierżawnego za rok gospodarczy 2016/2017 za obwody łowieckie polne wydzierżawione poszczególnym kołom łowieckim PZŁ na łączną kwotę brutto 28 380,60 zł.

W 2017 r. dokonano naliczenia wysokości ww. czynszu dzierżawnego za rok gospodarczy 2017/2018 na łączną kwotę brutto 38 144,17 zł.

Wysokość czynszu dzierżawnego ustalano w zależności od powierzchni dzierżawionego obwodu łowieckiego, kategorii obwodu łowieckiego oraz w oparciu o cenę żyta uchwalaną przez rady gmin dla podatku rolnego, odpowiednio na 2016 r. i na 2017 r. Sposób naliczenia czynszu dzierżawnego był zgodny z uzyskanym przez tut. organ stanowiskiem Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska zawartym w piśmie znak: DP-024-27/20611/13/CCCh z dnia: 05.06.2013 r. oraz opinią prawną z dnia: 13.11.2013 r. sporządzoną przez Kancelarię Radcy Prawnego Marcina Adamczyka z Olsztyna.

Uzyskane kwoty przekazano właściwym gminom i właściwym nadleśnictwom, przy czym nadleśnictwom przypadł czynsz odpowiadający powierzchni państwowych gruntów leśnych, a gminom – odpowiadający pozostałej powierzchni obwodu łowieckiego.

**ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym
(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1476 z późn. zm.)**

Zgodnie z przepisami ustawy o rybactwie śródlądowym, w kompetencji starosty jest m. in. wydawanie kart wędkarskich i kart łowiectwa podwodnego (art. 7 ust. 5 ustawy) oraz rejestracja sprzętu pływającego służącego do połowu ryb (art. 20 ust. 3 ustawy).

W 2016 r. wydano 216 szt. kart wędkarskich i zarejestrowano 113 szt. sprzętu, pływającego służącego do połowu ryb. Wydano 117 szt. potwierdzeń rejestracji ww. sprzętu, w tym 4 potwierdzenia dotyczące sprzętu zarejestrowanego w latach poprzednich.

W 2017 r. wydano 256 szt. kart wędkarskich i zarejestrowano 109 szt. sprzętu pływającego służącego do połowu ryb. Wydano 109 szt. potwierdzeń rejestracji ww. sprzętu.

W 2016 r. nie wydano żadnej karty łowiectwa podwodnego, natomiast w 2017 r. wydano 1 kartę łowiectwa podwodnego.

Ponadto, stosownie do przepisów ustawy o rybactwie śródlądowym, Starosta Szczycieński w 2016 r. wydał 2 zezwolenia na przegradzanie sieciowymi rybackimi narzędziami połowowymi więcej niż połowy szerokości łozyska wody płynącej (art. 17a ust. 1 ustawy), a w 2017 r. - 3 zezwolenia jw.

Zgodnie z zapisami Regulaminu Społecznych Straży Rybackich działających na terenie powiatu szczycieńskiego (część I § 1 ust. 5), stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/62/99 Rady Powiatu w Szczytnie z dnia 18 listopada 1999 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie Społecznych Straży Rybackich, zmienionej Uchwałą Nr 230/XXVI/2005 Rady Powiatu w Szczytnie z dnia 29 grudnia 2005 r., Starosta Szczycieński w 2016 r. wydał 9 szt., a w 2017 r. - 8 szt. nowych legitymacji strażników Społecznych Straży Rybackich. W 2016 r. przedłużono 40 szt. wcześniej wydanych ww. legitymacji, a w 2017 r. - przedłużono 27 szt.

W 2016 r. na terenie powiatu szczycieńskiego działały 3 Społeczne Straże Rybackie utworzone przez uprawnionych do rybactwa: Kompanię Mazurską Pasym Spółkę z o.o. z siedzibą w Pasymiu przy ul. Wypoczynkowej 2 (9 strażników), Okręg Mazowiecki Polskiego Związku Wędkarskiego w Warszawie Zakład Rybacki Janowo 1 (29 strażników), Polski Związek Wędkarski Zarząd Okręgu w Olsztynie przy ul. Bałtyckiej 2 (11 strażników).

W 2017 r. na terenie powiatu szczycieńskiego działały 2 Społeczne Straże Rybackie utworzone przez uprawnionych do rybactwa: Okręg Mazowiecki Polskiego Związku Wędkarskiego w Warszawie Zakład Rybacki Janowo 1 (24 strażników), Polski Związek Wędkarski Zarząd Okręgu w Olsztynie przy ul. Bałtyckiej 2 (11 strażników). W 2017 r. Kompania Mazurska Pasym Spółkę z o.o. z siedzibą w Pasymiu przy ul. Wypoczynkowej 2 nie wystąpiła do Starosty Szczycieńskiego o wydanie nowych i przedłużenie na 2017 r. wcześniej wydanych legitymacji strażników Społecznej Straży Rybackiej.

**ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej i z ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia
(tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1867)**

W 2016 r. przygotowano i wysłano do ARiMR w Warszawie 4 wnioski kwartalne o przekazanie środków finansowych na wypłaty ekwiwalentów za zalesione grunty rolne w latach 2002 i 2003 (II kwartał 2016 r. - 67 683,88 zł, III kwartał 2016 r. - 67 326,09 zł, IV kwartał 2016 r. - 68 052,27 zł i I kwartał 2017 r. - 80 181,27 zł).

W 2017 r. przygotowano i wysłano do ARiMR w Warszawie 4 wnioski kwartalne o przekazanie środków finansowych na wypłaty ekwiwalentów za zalesione grunty rolne w latach 2002 i 2003 (II kwartał 2017 r. - 67 162,67 zł, III kwartał 2017 r. - 67 643,76 zł, IV kwartał 2017 r. - 67 643,76 zł i I kwartał 2018 r. - 79 699,44 zł).

Łączna wysokość należnych ekwiwalentów za zalesione grunty rolne w latach 2002 i 2003, wynosiła:

- w 2016 r. - 284 338,15 zł,
- w 2017 r. - 282 631,46 zł.

Regulacje prawne z zakresu ochrony środowiska wydane przez Starostę Szczycieńskiego w latach 2016-2017, w oparciu o niżej wymienione ustawy:

**ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska
(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.)**

Rok 2016

- wydano 2 pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- wydano 1 pozwolenie na wytwarzanie odpadów,
- wydano 1 pozwolenie zintegrowane,
- przyjęto 46 zgłoszeń instalacji, których użytkowanie nie wymaga pozwolenia, w tym 45 zgłoszeń instalacji emitujących pola elektromagnetyczne i 1 zgłoszenie instalacji z uwagi na emisję gazów lub pyłów do powietrza,
- wydano 2 decyzje zmieniające oznaczenie prowadzącego instalację, w tym 1 decyzję dotyczącą instalacji powodującej wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza i 1 decyzję dotyczącą instalacji powodującej wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.

Rok 2017:

- wydano 3 pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- wydano 2 pozwolenia na wytwarzanie odpadów,
- przyjęto 49 zgłoszeń instalacji, których użytkowanie nie wymaga pozwolenia, w tym 48 zgłoszeń instalacji emitujących pola elektromagnetyczne i 1 zgłoszenie instalacji z uwagi na emisję gazów lub pyłów do powietrza,
- wydano 6 decyzji zmieniających oznaczenie prowadzącego instalację, w tym 1 decyzję dotyczącą instalacji powodującej wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza i 5 decyzji dotyczących instalacji powodujących wprowadzanie ścieki do wód lub do ziemi.

**ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r.
o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych
(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1201 poz. 799 z późn. zm.)**

Rok 2016:

- wydano 1 zezwolenie na emisję gazów cieplarnianych z instalacji.

Rok 2017:

- wydano 1 decyzję zmieniającą zezwolenie na emisję gazów cieplarnianych z instalacji.

**ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach
(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 992 z późn. zm.)**

Rok 2016:

- wydano 23 zezwolenia na transport odpadów,
- wydano 1 zezwolenie na przetwarzanie odpadów,
- wydano 5 zezwoleń na zbieranie odpadów,
- wydano 1 zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów.

Rok 2017:

- wydano 3 zezwolenia na transport odpadów,
- wydano 7 zezwoleń na zbieranie odpadów.

ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne
(tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1121 z późn. zm.),
uchylona z dniem 1 stycznia 2018 r.

Rok 2016:

- wydano 14 pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie urządzeń wodnych, w tym 2 pozwolenia wodnoprawne na wykonanie rowów, 1 pozwolenie wodnoprawne na przebudowę rowu, 5 pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie pomostów, 3 pozwolenia wodnoprawne na wykonanie stawów, 1 pozwolenie wodnoprawne na wykonanie przepustu na rzece i 2 pozwolenia wodnoprawne na wykonanie studni chłonnych,
  - wydano 3 pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód,
  - wydano 5 decyzji wygaszających pozwolenia wodnoprawne i udzielających pozwoleń wodnoprawnych na szczególne korzystanie z wód,
  - wydano 5 pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie urządzeń wodnych (1 pozwolenie wodnoprawne na wykonanie wylotu wód opadowych do ziemi, 3 pozwolenia wodnoprawne na wykonanie studni chłonnych, 1 pozwolenie wodnoprawne na wykonanie stawu rekreacyjnego połączonego z rzeką) i na szczególne korzystanie z wód,
  - wydano 3 decyzje umarzające postępowanie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego,
  - wydano 17 decyzji wygaszających pozwolenia wodnoprawne,
  - przyjęto 14 zgłoszeń na podstawie ustawy Prawo wodne, w tym 11 zgłoszeń dotyczących wykonania stawów i 3 zgłoszenia dotyczące przejść telekomunikacyjną linią kablową pod dnem rzeki,
  - wydano 1 decyzję o likwidacji urządzenia wodnego,
  - wydano 2 decyzje odmawiające wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia obowiązku utrzymywania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych,
  - wydano 1 decyzję ustalającą linię brzegu dla cieków naturalnych,
- ponadto:
- uczestniczono w 1 walnym zgromadzeniu Gminnej Spółki Wodnej w Świątajnie, nadzorowanej przez Starostę Szczycieńskiego. Z wyjątkiem Gminnej Spółki Wodnej w Świątajnie, pozostałe gminne spółki wodne były zrzeszone w Związku Spółek Wodnych w Szczytnie, nadzór nad którym sprawował Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, niemniej uczestniczono w 4 walnych zgromadzeniach Gminnych Spółek Wodnych wchodzących w skład Związku Spółek Wodnych w Szczytnie (Jedwabno, Rozogi, Szczytno, Wielbark),

- sprawowano nadzór nad wykonywaniem obowiązku konserwacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych przez zainteresowanych właścicieli gruntów, odbyły się 4 wyjazdy w teren, celem ustalenia stanu faktycznego na gruncie.

Rok 2017

- wydano 9 pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie urządzeń wodnych,
- przyjęto 55 zgłoszeń instalacji na podstawie ustawy Prawo wodne, w tym 47 zgłoszeń dotyczących wykonania pomostów, 2 zgłoszenia dotyczące wykonania stawów zasilanych wodami gruntowymi i 6 innych zgłoszeń (1 zgłoszenie wykonania kąpieliska i 5 zgłoszeń przejść telekomunikacyjną linią kablową pod dnem rzeki),
- wydano 2 decyzje o legalizacji urządzeń wodnych,
- wydano 2 postanowienia o ustaleniu opłaty za legalizację urządzeń wodnych,
- wydano 6 pozwoleń wodnoprawnych na szczególne korzystanie z wód,
- wydano 1 decyzję wygaszającą pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód i udzielającą pozwolenia wodnoprawnego w tym zakresie,
- wydano 5 pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie urządzeń wodnych i na szczególne korzystanie z wód,
- wydano 1 decyzję określającą udział w kosztach utrzymywania odbiornika ścieków,
- wydano 1 decyzję nakładającą na zainteresowanych właścicieli gruntów obowiązek konserwacji urządzenia melioracji wodnych szczegółowych (rurociąg drenarski),

ponadto:

- prowadzono 1 sprawę dotyczącą nadzoru nad działalnością spółek wodnych działających na terenie powiatu,
- uczestniczono w 1 walnym zgromadzeniu Gminnej Spółki Wodnej w Świętajnie, nadzorowanej przez Starostę Szczycieńskiego. Z wyjątkiem Gminnej Spółki Wodnej w Świętajnie, a od dnia: 24.03.2017 r. również Gminnej Spółki Wodnej w Rozogach, pozostałe gminne spółki wodne były zrzeszone w Związku Spółek Wodnych w Szczytnie, nadzór nad którym sprawował Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, niemniej uczestniczono w 2 walnych zgromadzeniu Gminnych Spółek Wodnych wchodzących w skład Związku Spółek Wodnych w Szczytnie (Dźwierzuty, Szczytno),
- sprawowano nadzór nad wykonywaniem obowiązku konserwacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych przez zainteresowanych właścicieli gruntów, odbyło się 8 wyjazdów w teren, celem ustalenia stanu faktycznego na gruncie.

Zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, nadzór Starosty Szczycieńskiego nad działalnością Gminnej Spółki Wodnej w Świętajnie, a od dnia: 24.03.2017 r. również nad działalnością Gminnej Spółki Wodnej w Rozogach, sprowadzał się do sprawdzania, czy uchwały organów tych spółek wodnych nie są sprzeczne z prawem lub ich statutem. Pozostałe gminne spółki wodne działające na terenie powiatu w latach 2016-2017 były zrzeszone w Związku Spółek Wodnych w Szczytnie, nad którym, zgodnie z art. 164 ust. 9 ww. ustawy, nadzór prawny sprawował Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Egzekwowanie przez Starostę Szczycieńskiego obowiązku utrzymywania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych przez zainteresowanych właścicieli gruntów, nałożonego na nich przepisem art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, było utrudnione, przede wszystkim z uwagi na:

- Pozostawienie w ewidencji urządzeń melioracji wodnych i zmeliorowanych gruntów prowadzonej przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, które nie pełniły już swojej funkcji, np. z powodu ich zużycia w takim stopniu, że prace obejmujące swoim zakresem bieżącą ich konserwację nie były w stanie przywrócić ich funkcjonowania lub pozostawienie w ww. ewidencji urządzeń na gruntach, które nie były już użytkowane rolniczo. W pierwszym przypadku wskazana była odbudowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody z uwagi na fakt, że przewarzająca ich część była położona na obszarach objętych różnymi formami ochrony przyrody. W drugim przypadku, należałoby dokonać ich przebudowy z ominięciem terenów, które nie były już użytkowane rolniczo lub w przypadku, gdy grunty, na których znajdowały się ww. urządzenia nie były już użytkowane rolniczo, zdjęcie tych urządzeń z ewidencji. Wykonywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, przez które rozumie się również ich odbudowę, rozbudowę, przebudowę, rozbiórkę lub likwidację, z wyłączeniem robót związanych z ich utrzymywaniem w celu zachowania funkcji, należało do właścicieli gruntów. Urządzenia te mogły być wykonywane na koszt Skarbu Państwa za zwrotem części kosztów przez zainteresowanych właścicieli gruntów w formie opłaty melioracyjnej lub na koszt Skarbu Państwa przy współudziale publicznych środków wspólnotowych za zwrotem części kosztów przez zainteresowanych właścicieli gruntów w formie opłaty inwestycyjnej. Organem właściwym do podejmowania rozstrzygnięć w drodze decyzji w sprawach ww. kosztów wykonywania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych

był marszałek województwa w uzgodnieniu z wojewodą, na wniosek spółki wodnej lub zainteresowanych właścicieli gruntów.

- Część zewidencjonowanych urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (rowów) w rzeczywistości była ciekami naturalnymi. Taka sytuacja została spowodowana zapisami obowiązującej do końca 2001 r. ustawy z dnia 24 października 1974 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 1974 r. Nr 38, poz. 230 z późn. zm.), która w art. 91 ust. 4 pkt 1 zaliczała do urządzeń melioracji wodnych szczegółowych cieki naturalne i sztuczne (rowy, kanały otwarte i kryte) odwadniające i nawadniające o szerokości dna do 1,5 m w ich dolnym biegu. Z wejściem w życie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, część tych cieków mimo zaliczenia ich zgodnie z art. 5 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy do śródlądowych wód powierzchniowych płynących, pozostawiono w ewidencji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych. Dowodem takiego stanu rzeczy są występujące w ewidencji gruntów i budynków rowy położone na wydzielonych geodezyjnie działkach, których właścicielem jest Skarb Państwa.
- Dopuszczone przez ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, pozostawienie znacznej części urządzeń melioracji wodnych szczegółowych poza działalnością spółek wodnych i zaniechania zainteresowanych właścicieli gruntów w zakresie ich utrzymywania.

**ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze
(tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2126 z późn. zm.)**

Rok 2016:

- wydano 1 decyzję wygaszającą koncesję na wydobywanie kopalin ze złóż,
- wydano 1 decyzję zatwierdzającą projekt robót geologicznych,
- wydano 1 decyzję określającą wysokość opłaty eksploatacyjnej tytułem wydobycia kopalin ze złóż,
- przyjęto 12 zgłoszeń projektów robót geologicznych, których wykonanie nie wymaga wydania decyzji, dotyczących wykorzystania ciepła Ziemi,

ponadto:

- przekazano według właściwości organowi nadzoru górniczego 2 informacje o nielegalnym wydobywaniu kopaliny.

Rok 2017:

- wydano 1 decyzję zmieniającą koncesję na wydobywanie kopalin ze złóż,
- wydano 1 decyzję przenoszącą koncesję na wydobywanie kopalin ze złóż,
- wydano 2 decyzje zatwierdzające projekty robót geologicznych,
- wydano 1 decyzję zatwierdzającą dodatek do dokumentacji geologicznej złoża kopaliny,
- wydano 1 decyzję zatwierdzającą dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej,
- przyjęto 6 zgłoszeń projektów robót geologicznych, których wykonanie nie wymaga wydania decyzji, dotyczących wykorzystania ciepła Ziemi,

ponadto:

- otrzymano 2 dokumentacje geologiczne otworów wiertniczych wykonanych w celu wykorzystania ciepła Ziemi, które przesłano też właściwym miejscowo organom administracji geologicznej.

**ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 z późn. zm.)**

Rok 2016:

- wydano 209 zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów z nieruchomości będących własnością gminy. Wydanie wszystkich ww. zezwoleń było poprzedzone wyjazdami w teren, celem ustalenia stanu faktycznego na gruncie oraz potwierdzenia zasadności przedkładanych wniosków.

Rok 2017:

- wydano 165 zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów z nieruchomości będących własnością gminy. Wydanie wszystkich ww. zezwoleń było poprzedzone wyjazdami w teren, celem ustalenia stanu faktycznego na gruncie oraz potwierdzenia zasadności przedkładanych wniosków,
- dokonano wpisu 3 szt. zwierząt do prowadzonego rejestru zwierząt należących do gatunków, których przewożenie przez granicę podlega ograniczeniom na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej.

**ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym
(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1476 poz. 799 z późn. zm.)**

Rok 2016:

- wydano 2 zezwolenia na przegradzanie sieciowymi rybackimi narzędziami połowowymi więcej niż połowy szerokości łóżyska wody płynącej.

Rok 2017:

- wydano 3 zezwolenia na przegradzanie sieciowymi rybackimi narzędziami połowowymi więcej niż połowy szerokości łóżyska wody płynącej.

**ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym
(tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2117 z późn. zm.)**

Rok 2016:

- wydano 2 decyzje o usunięciu drzew lub krzewów utrudniających widoczność sygnałów i pociągów lub eksploatację urządzeń kolejowych.

Rok 2017:

- wydano 3 decyzje o usunięciu drzew lub krzewów utrudniających widoczność sygnałów i pociągów lub eksploatację urządzeń kolejowych.

**ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach
(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2129 z późn. zm.)**

Rok 2016:

- wydano 223 decyzje określające zadania z zakresu gospodarki leśnej na podstawie inwentaryzacji stanu lasów,
- wydano 117 zaświadczeń dotyczących objęcia nieruchomości uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją wydaną na podstawie inwentaryzacji stanu lasów.

Rok 2017:

- wydano 117 decyzji określających zadania z zakresu gospodarki leśnej na podstawie inwentaryzacji stanu lasów,
- wydano 32 decyzje dotyczące zastrzeżeń i wniosków wniesionych do projektów uproszczonych planów urządzenia lasu wykonanych dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych, wykonanych w 2016 r. i w 2017 r.,

- wydano 338 zaświadczeń dotyczących objęcia nieruchomości uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją wydaną na podstawie inwentaryzacji stanu lasów,
- zatwierdzono uproszczone plany urządzenia lasu dla 922,87 ha lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych, wykonane w 2016 r. i dla 165,53 ha lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych, wykonane w 2017 r.

**ustawa z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie
(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2033 poz. 799 z późn. zm.)**

Rok 2016:

- wydano 1 decyzję o odłowie lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny w porozumieniu z Polskim Związkiem Łowieckim w przypadku szczególnego zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej przez zwierzynę (Port Lotniczy Olsztyn-Mazury).

Rok 2017:

- wydano 1 decyzję o odłowie lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny w porozumieniu z Polskim Związkiem Łowieckim w przypadku szczególnego zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej przez zwierzynę (Port Lotniczy Olsztyn-Mazury).

**ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 z późn. zm.)**

Rok 2016:

- wydano 1 postanowienie opiniujące projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych oraz w zakresie udokumentowanych złóż kopalin i ujęć wód podziemnych.

Rok 2017:

- wydano 4 postanowienia opiniujące projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych oraz w zakresie udokumentowanych złóż kopalin i ujęć wód podziemnych.

Tabela 1. Zestawienie danych za lata 2016-2017 o ilości wydanych przez Starostę Szczywieńskiego decyzji (d), postanowień (p) i przyjętych zgłoszeniach z Prawa ochrony środowiska (z Poś), z Prawa wodnego (z Pw) oraz z Prawa geologicznego i górniczego (z Pgig).

Rodzaj udzielonej regulacji prawnej lub rodzaj przyjętego zgłoszenia	Liczba wydanych decyzji (d), postanowień (p) i przyjętych zgłoszeń (z Poś, z Pw, z Pgig)	
	2016 r.	2017 r.
1	2	3
Zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości będących własnością gminy	209 d	165 d
Decyzje o usunięciu drzew lub krzewów utrudniających widoczność sygnałów i pociągów lub eksploatację urządzeń kolejowych	2 d	3 d
Geologia: • zatwierdzanie projektów robót geologicznych • zatwierdzanie dodatku do dokumentacji geologicznych złoża kopaliny • zatwierdzenie dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej • zmiana koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż • przenoszenie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż • określenie wysokości opłaty eksploatacyjnej tytułem wydobywania kopalin ze złóż • wygaszanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż • zgłaszanie projektów robót geologicznych, których wykonanie nie wymaga uzyskania koncesji, dotyczących wykorzystania ciepła Ziemi - z Pgig	1 d - - - - 1 d 1 d 12 z Pgig	2 d 1 d 1 d 1 d 1 d - - 6 z Pgig
Pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	2 d	3 d
Pozwolenia zintegrowane	1 d	-
Inne decyzje z Prawa ochrony środowiska (zmiana oznaczenia prowadzącego instalację)	2 d	6 d

1	2	3
Zgłoszenia z Prawa ochrony środowiska – z Poś	46 z Poś	49 z Poś
Pozwolenia na wytwarzanie odpadów	1 d	2 d
Zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów (łącznie)	1 d	-
Zezwolenia na przetwarzanie odpadów	1 d	-
Zezwolenia na zbieranie odpadów	5 d	7 d
Zezwolenia na transport odpadów	23 d	3 d
Pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód	3 d	6 d
Pozwolenia wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych	14 d	9 d
Pozwolenia wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych i na szczególne korzystanie z wód	5 d	5 d
Inne decyzje z zakresu Prawa wodnego:		
• wygaszenie pozwolenia wodnoprawnego,	17 d	-
• wygaszenie pozwolenia wodnoprawnego i udzielenie pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód,	5 d	1 d
• umorzenie postępowania,	3 d	-
• odmowa wszczęcia postępowania,	2 d	-
• udział w kosztach utrzymywania odbiornika ścieków	-	1 d
Decyzje ustalające linie brzegu dla cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych	1 d	-
Decyzje o legalizacji urządzenia wodnego	-	2 d
Ustalenie wysokości opłaty za legalizację urządzenia wodnego	-	2 p
Decyzje o likwidacji urządzenia wodnego	1 d	-
Decyzje zobowiązujące do utrzymywania urządzenia melioracji wodnych szczegółowych	-	1 d
Zgłoszenia z Prawa wodnego – z Pw	14 z Pw	55 z Pw
Zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych z instalacji	1 d	1 d
Zezwolenia na przegradzanie sieciowymi rybackimi narzędziami połowowymi więcej niż połowy szerokości łóżyska wody płynącej	2 d	3 d

1	2	3
Decyzje określające zadania z zakresu gospodarki leśnej na podstawie inwentaryzacji stanu lasów	223 d	117 d
Decyzje dotyczące zastrzeżeń i wniosków wniesionych do projektów uproszczonych planów urządzenia lasu	-	32 d
Decyzje o odłowie lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny w przypadku zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej przez zwierzynę	1 d	1 d
Opinie do planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych oraz w zakresie udokumentowanych złóż kopalin i ujęć wód podziemnych	1 p	4 p
RAZEM	528 d 1 p 46 z Poś 14 z Pw 12 z Pgig	374 d 4 p 49 z Poś 55 z Pw 6 z Pgig

**Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. - o Inspekcji Ochrony Środowiska
(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1471 z późn. zm.)**

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Olsztynie w 2016 r. przeprowadził 20 kontrole zakładów położonych na terenie powiatu szczycieńskiego, w tym:

- 16 kontrole o charakterze problemowym,
- 4 zaplanowane kontrole o charakterze kompleksowym.

W wyniku przeprowadzonych kontrole w 16 zakładach nie stwierdzono naruszeń, w pozostałych przypadkach stwierdzono naruszenia i określono zarządzenia pokontrolne.

W 2017 r. kontrole WIOŚ w Olsztynie podlegało 29 zakładów położonych na terenie powiatu szczycieńskiego, w tym:

- przeprowadzono 26 kontrole o charakterze problemowym,
- przeprowadzono 3 zaplanowane kontrole o charakterze kompleksowym.

Istotnych naruszeń nie stwierdzono w 12 zakładach, natomiast w pozostałych przypadkach wykazano braki w realizacji wymogów i zarządzeń pokontrolnych.

Ochrona jakości wód

Na koniec 2017 r. na terenie powiatu szczycieńskiego funkcjonowało 10 oczyszczalni ścieków komunalnych, w tym 8 oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów i 1 oczyszczalnia przemysłowa z podwyższonym usuwaniem biogenów w zakładzie SARIA POLSKA Sp. z o.o. Oddział SARVAL w Długim Borku.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w latach 2016-2017 wyniosło odpowiednio 3 219,9 dam³ i 3 041,9 dam³. Zapotrzebowanie na wodę było pokrywane z wodociągów na bazie zbiorowych ujęć wody dla 65 444 mieszkańców powiatu (na dzień: 31.12.2016 r., co stanowiło 92,87% populacji) i dla 65 140 mieszkańców powiatu (na dzień: 31.12.2017 r., co stanowiło 92,85% populacji). Wskaźnik ten na terenie miast w powiecie wynosił 99,5%, zaś na obszarach wiejskich - 88,9% (wg stanu na dzień: 31.12.2017 r.).

W zakresie ochrony zasobów wodnych, zrealizowane zadania dotyczyły m.in.:

- budowy kanalizacji sanitarnej,
- budowy kanalizacji deszczowej i wyposażenia jej w urządzenia podczyszczające,
- przebudowy/modernizacji stacji uzdatniania wody,
- budowy ujęć wody,
- budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
- budowy zbiorników retencyjnych,
- rekultywacji jezior (osiągnięte efekty w latach 2016-2017).

Według informacji uzyskanych z urzędów gmin, w latach 2016-2017 wybudowano 26,45 km sieci kanalizacyjnej, w tym: w 2016 r. - 11,96 km, a w 2017 r. - 14,49 km oraz 33,14 km sieci wodociągowej, w tym: w 2016 r. - 15,37 km, a w 2017 r. - 17,77 km. Liczba ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków, wg lokalizacji na dzień 31.12.2017 r. wynosiła ogółem 43 586 osób, w tym w miastach 26228 osób i na wsi 17358 osób (dane GUS).

Ludność korzystająca w 2017 r. z oczyszczalni ścieków wynosi 62,1% w ogólnej liczbie ludności na terenie powiatu szczycieńskiego, w tym: na terenie miast - 100 %, a na terenach wiejskich - 39,4 %. W analizowanym okresie powstawały również kolejne przydomowe oczyszczalnie ścieków. W 2016 r. było 282 szt. przydomowych oczyszczalni, a w 2017 r. - 302 szt. Zwiększyła się ilość zbiorników bezodpływowych z 4 478 szt. w 2015 r. do 4 601 szt. w 2016 r. i 4 614 szt. w 2017 r.

Zgodnie z informacjami podanymi przez GUS, wskaźnik długości sieci kanalizacyjnej w relacji do sieci wodociągowej zwiększył się z 36,59% w 2015 r., do 36,35% w 2016 r. i do 38,16% w 2017 r. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej zwiększyła się z 417,4 km w 2015 r. do 423,5 km w 2016 r. i do 435,1 km w 2017 r. Liczba ludności korzystająca z sieci kanalizacyjnej wzrosła z 42 835 (60,7%) w 2015 r., do 42 984 (61,0%) w 2016 r. i do 42 863 (61,1%) w 2017 r.

Gmina Miejska Szczytno w 2016 r. wykonała inwestycje polegające na modernizacji ul. Gnieźnieńskiej, Żeromskiego, Kochanowskiego, Lwowskiej, Chopina, Buczka, Łomżyńskiej, Tetmajera, Klonowej, Dąbrowskiego, Chrobrego i Leśnej. Największa inwestycja to przebudowa ul. Gnieźnieńskiej. Koszt tych inwestycji wyniósł około 5 700 000,00 zł.

W trakcie modernizacji ul. Żeromskiego, oprócz wymiany nawierzchni jezdni brukowej na asfaltową oraz budowy chodnika z płyty granitowej, wykonano przyłącza wodociągowe oraz wymieniono kratki ściekowe. Wykonano 23 m kanalizacji deszczowej i 4 szt. przykanalików kanalizacji deszczowej o długości 10 m. Modernizując ul. Kochanowskiego zmieniono przyłącza wodociągowe, wykonano remont studni kanalizacji sanitarnej oraz wymieniono kratki ściekowe. Zbudowano 526,6 m kanalizacji sanitarnej i 38 szt. przyłączy o łącznej długości 260 m. Wykonano również 17 szt. przyłączy kanalizacji deszczowej o łącznej długości 59,6 m. Zbudowano 743,5 m sieci wodociągowej i 35 szt. przyłączy wodociągowych o długości 198,5 m. Modernizacja ul. Lwowskiej objęła wymianę przyłączy wodociągowych i kratek ściekowych. Wykonano 6 szt. przyłączy kanalizacji deszczowej o łącznej długości 26,5 m. Największą inwestycją była przebudowa ul. Gnieźnieńskiej (2,1 mln zł). Ulica ta komunikuje miasto ze specjalną strefą ekonomiczną. W trakcie prac modernizacyjnych przebudowano sieć telekomunikacyjną i zainstalowano oświetlenie uliczne. Wybudowano kanalizację sanitarną o długości 32,0 m i wykonano 11 szt. przyłączy o łącznej długości 65,5 m, kanalizację deszczową o długości 740,3 m i 16 szt. przyłączy kanalizacji deszczowej o łącznej długości 78 m. Zbudowano też 419,5 m sieci wodociągowej i 15 szt. przyłączy o długości 58 m. Podczas remontu ul. Buczka wykonano 6 szt. przyłączy o łącznej długości 26,5 m. Na ul. Łomżyńskiej wybudowano 270 m wodociągów i 3 szt. przyłączy o długości 21,5 m. Zbudowano 170,8 m kanalizacji sanitarnej i wykonano 4 szt. przyłączy o łącznej długości 19,5 m oraz 636,3 m kanalizacji deszczowej i 19 szt. przyłączy kanalizacji deszczowej o łącznej długości 199,2 m. Podczas modernizacji ul. Dąbrowskiego wykonano 298,0 m sieci wodociągowej i 1 przyłączy o długości 16,3 m. Zbudowano również 122,6 m kanalizacji deszczowej i 20 szt. przyłączy

kanalizacji deszczowej o łącznej długości 27,0 m. Na ul. Leśnej zbudowano 221 m sieci wodociągowej i 8 szt. przyłączy o łącznej długości 41 m. Wybudowano 65,8 m kanalizacji sanitarnej i 4 przyłącza tej kanalizacji o łącznej długości 17,8 m. Podczas remontu ulic: Tetmajera i Klonowej wykonano 7 przyłączy kanalizacji deszczowej o łącznej długości 40,4 m. Na ul. Chrobrego wykonano 170,85 m sieci kanalizacji deszczowej.

Inwestycja związana z modernizacją ul. Chopina polegała na zagospodarowaniu parkingu położonego przy ul. Chopina 1, poprzez remont i rozbudowę odwodnienia. Wykonano nawierzchnię asfaltową w miejsce z płyt betonowych oraz ułożono chodniki z kostki brukowej.

Razem w 2016 r. Gmina Miejska Szczytno wybudowała:

- 1952,0 m sieci wodociągowej i 62 szt. przyłączy o łącznej długości 335,3 m,
- 795,20 m sieci kanalizacji sanitarnej i 57 szt. przyłączy kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 362,8 m,
- 1693,05 m sieci kanalizacji deszczowej i 89 szt. przyłączy kanalizacji deszczowej o łącznej długości 440,7 m.

Łączne nakłady poniesione na inwestycje związane z budową sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w 2016 r. wyniosły 1 733,9 tys. zł i pochodziły z budżetu Gminy Miejskiej Szczytno.

W 2017 r. Gmina Miejska Szczytno wykonała inwestycje polegające na modernizacji ulic: Wielbarskiej, Pomorskiej, Korczaka, Wasińskiego, Suwalskiej, Lanca, Orzeszkowej, Leśnej oraz Żwirki i Wigury.

Modernizując ul. Wielbarską wykonano 349,5 m sieci kanalizacji sanitarnej i 512 m kanalizacji deszczowej. Przebudowując ul. Pomorską wykonano 48,5 m kanalizacji deszczowej i 131,0 m przyłączy. Przebudowując ul. Suwalską wykonano 22,0 m sieci kanalizacji deszczowej. Na ul. Korczaka wybudowano 279,7 m kanalizacji deszczowej a na ul. Wasińskiego wybudowano 114,7 m sieci kanalizacji deszczowej. Na ul. Lanca wykonano 20 m sieci kanalizacji deszczowej. Przy przebudowie ulic: Żwirki i Wigury oraz Odrodzenia wykonano 123,5 m sieci kanalizacji sanitarnej. Prowadząc remont ul. Orzeszkowej wykonano 416,5 m sieci kanalizacji sanitarnej, a na ul. Leśnej wykonano 507,5 m kanalizacji sanitarnej. W 2017 r. na terenie miasta Szczytno wykonano 217,5 m sieci wodociągowej.

Razem w 2017 r., Gmina Miejska Szczytno wybudowała:

- 217,5 m sieci wodociągowej,

- 1397,0 m sieci kanalizacji sanitarnej,
- 1127,09 m sieci kanalizacji deszczowej.

Łączne nakłady poniesione na inwestycje związane z budową sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w 2017 r. wyniosły 858,2 tys. zł i pochodziły z budżetu Gminy Miejskiej Szczytno.

W 2017 r. Gmina Szczytno zakończyła realizację inwestycji pod nazwą: „Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Lipowa Góra Wschód, Szymany, Rudka oraz rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Rudka, Szymany, Lipowa Góra Wschód”. Zadanie zostało częściowo dofinansowane w formie pożyczki w wysokości 250 000,00 zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

W miejscowości Lipowa Góra Wschód wybudowano: sieć wodociągową o długości 214,0 m, sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej - 191,0 m, sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej - 212,0 m oraz jedną przepompownię główną. W miejscowości Szymany wybudowano sieć wodociągową o długości 145,0 m, sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej - 900,00 m, sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej - 118,00 m oraz jedną przepompownię główną. W miejscowości Rudka wykonano sieć wodociągową o długości 204,50 m i sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 236,50 m.

W 2017 r. zakończono również pierwszy etap budowy kanalizacji w miejscowości Zielonka. Koszt inwestycji wyniósł 1,8 mln zł. W ramach prac, w centrum wsi położony został również nowy asfalt o długości 550 m. Po zakończeniu całej inwestycji, (drugi etap przewidziano na wiosnę 2018 r.) cała miejscowość Zielonka zostanie w całości skanalizowana, łącznie z zabudową letniskową wokół jez. Lemańskiego. Po zrealizowaniu inwestycji, powstanie około 7 km sieci. W pierwszym etapie wykonano następujące prace budowlane: sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej 4 533,0 m i sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej 2 984,0 m oraz wybudowano 5 przepompowni głównych i 4 przepompownie przydomowe, 166 szt. studzienek kontrolnych i przyłączeniowych. W trakcie prac dobudowano nawierzchnię drogi asfaltowej. W miejscowości Lipowa Góra Wschodnia wybudowano sieć wodociągową o długości 1 168,00 m, 3 szt. hydrantów ppoż. W miejscowości Korpele wykonano sieć wodociągowa o długości 297,5 m oraz 2 szt. hydrantów ppoż.

Gmina Dźwierzuty w 2017 r. zrealizowała inwestycję polegającą na przebudowie Stacji Uzdatniania Wody w Dźwierzutach i budowie sieci wodociągowej o długości 1,0 km.

Koszt tej inwestycji wyniósł 119 172,82 zł, a środki na inwestycję pochodziły z budżetu gminy oraz kredytu bankowego.

W 2016 r. Gmina Jedwabno zakończyła realizację zadania inwestycyjnego pn. „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Dzierzki”, w trakcie którego wybudowano: 401,90 m kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej, 2 658,86 m sieci kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej, 5 przepompowni ścieków oraz 1 473,45 m sieci wodociągowej. Łączny koszt zrealizowanej inwestycji, to 483 027,77 zł.

Z końcem października 2016 r. zakończyły się prace związane z budową sieci i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lipniki. W tym czasie wykonano 2 349 m sieci kanalizacyjnej oraz 4 przepompownie ścieków. Inwestycja korzystała z dofinansowania Agencji Nieruchomości Rolnych. Łączna kwota wykonania robót związanych z budową sieci wyniosła 369 033,86 zł.

Gmina Jedwabno w 2017 r. zakończyła inwestycję w miejscowości Witowo, polegającą na budowie sieci wodociągowej. Realizując inwestycję, wybudowano 800 m nowej sieci wodociągowej. Na wykonanie inwestycji Gmina Jedwabno uzyskała dofinansowanie w wysokości 100% z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (dawniej przed 1 września 2017 r. Agencji Nieruchomości Rolnych).

Gmina Pasym w 2017 r. uzbroiła tereny inwestycyjne w miejscowości Pasym, budując 3,0 km sieci wodociągowej i 3,0 km sieci kanalizacji sanitarnej. Inwestycja objęła swoim zasięgiem ulice: Polną, Cichą, Spokojną, Poprzeczną, Szkolną, Młodzieżową, Michała Kajki, Boczna, Nauczycielską i Prosta. Nakład poniesiony na inwestycję wyniósł 40 000,00 zł na kanalizację sanitarną i 30 000,00 zł na budowę wodociągu. Środki finansowe na inwestycje w całości pochodziły z budżetu Gminy Pasym.

W 2016 r. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Olsztynie zakończyła inwestycję polegającą na rozbudowie drogi krajowej nr 53, w tym budowie kanalizacji deszczowej w miejscowości Grom od km ok. 33+630 do ok. 34+210. Wybudowano ok. 580 m kanalizacji deszczowej wraz z wyposażeniem w urządzenia podczyszczające, tj. separatory substancji ropopochodnych i osadniki piasku.

W latach 2016-2017 Gmina Rozogi zrealizowała inwestycję polegającą na rozbudowie sieci wodociągowej wraz z uzbrojeniem na odcinku Księży Lasek - Wujaki. Rozbudowa polegała na połączeniu w sposób pierścieniowy istniejącej sieci wodociągowej, jak również wykonano rozbudowę sieci wodociągowej Wilamowo - Klon z dwustronnym włączeniem do istniejącego wodociągu. W 2016 r. wykonano 2,60 km sieci wodociągowej,

a w 2017 r. wykonano 0,10 km tej sieci. Środki na inwestycję - 79 000,00 zł pochodziły z budżetu Gminy Rozogi oraz dotacji z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Gmina Rozogi w 2017 r. wykonała inwestycję polegającą na rozbudowie sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w miejscowości Rozogi, w trakcie realizacji której wykonano około 0,1 km sieci kanalizacji sanitarnej. Koszt inwestycji wyniósł 58 000,00 zł. Środki na ten cel w całości pochodziły z budżetu Gminy Rozogi.

Gmina Świątajno w 2016 r. wybudowała studnię głębinową w msc. Świątajno. Środki na tę inwestycję w wysokości 96 540,00 zł pochodziły z budżetu gminy oraz ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. W 2017 r. Gmina Świątajno wybudowała wodociąg o łącznej długości 5,58 km na ul. Polnej w Świątajnie oraz na odcinku drogi Jerutki - Jeruty.

Gmina Świątajno w 2017 r. wykonała inwestycję polegającą na budowie kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków. W miejscowości Bystrz dla zabudowań mieszkalnych wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej o łącznej długości 304,0 m oraz wykonano przepompownię ścieków, dzięki której ścieki z tej miejscowości odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Spychowie. Jednocześnie, na ul. Rzecznej w Spychowie wybudowano sieć kanalizacji grawitacyjnej o łącznej długości 216 m. Ścieki z ul. Rzecznej odprowadzone są do oczyszczalni ścieków w Spychowie.

Zgodnie z informacją uzyskaną z Gminy Wielbark, w latach 2016-2017 zrealizowano inwestycję polegającą na budowie sieci wodociągowej - kolonie w gminie w Wielbark, w miejscowościach: Piwnice Wielkie, Wesołowo, Kucbork i Głuch. Inwestycja objęła wykonanie 5 odcinków sieci wodociągowej wraz z montażem zasuw, hydrantów o łącznej długości 11 948 m. Środki przeznaczone na wyżej wymienioną inwestycję pochodziły ze środków własnych gminy i wyniosły odpowiednio: w 2016 r. - 307 887,63 zł i w 2017 r. - 419 386,60 zł. Efektem realizacji powyższej inwestycji jest zwodociągowanie gminny Wielbark w 99%.

Warto zaznaczyć, że na terenie powiatu w latach 2016-2017 kontynuowano prace dotyczące gospodarki wodnej w kompleksach leśnych. Dotyczyły one szeroko rozumianej małej retencji. Projekty te, oprócz elementów związanych z regulacją gospodarki wodnej, mają istotne znaczenia dla ochrony i zachowania zasobów bioróżnorodności. Projekty dotyczące tego zakresu były realizowane przez Nadleśnictwo Szczytno i Nadleśnictwo Spychowo.

Nadleśnictwo Szczytno kontynuowało projekt zrealizowany w 2015 r. pt. „Zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy

w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych". Celem projektu było wykonanie obiektów małej retencji i tym samym gromadzenie wody oraz podniesienie poziomu wód gruntowych na obszarach leśnych przyległych do cieków. W latach 2016-2017 zakres prac obejmował utrzymanie i konserwację urządzeń małej retencji nizinnej w ilości 339 obiektów, tj.: progi, progi-bystrutki, zastawki dębowe, oczka wodne, groble-podwyższenia dróg, przetamowania ziemne, zasypanie rowów, meandryzacja rowów, kinety rowów. Koszt prac realizowanych w 2016 r. i 2017 r. wyniósł 88 956,36 zł i pochodził ze środków własnych PGL Lasy Państwowe.

Nadleśnictwo Spychowo w latach 2016-2017 realizowało następujące działania dotyczące gospodarki wodnej w kompleksach leśnych:

1. „Regeneracja łąki zmienno-wilgotnej Biele i śródleśnych łąk na terenie Nadleśnictwa Spychowo” - prace polegały na koszeniu łąk zmienno-wilgotnych na terenie Nadleśnictwa Spychowo - cennych ekosystemów na obszarze Natura 2000 „Puszcza Piska”. Wykaszenie łąk z usunięciem biomasy zapobiega dalszej ich eutrofizacji i powstrzymuje sukcesję roślinności krzewiastej i drzewiastej. Odtwarzane są miejsca występowania cennych gatunków roślin i zwierząt. Zadanie zrealizowano w latach 2013-2016 na obszarze 213,68 ha. W 2017 r. zadanie rozszerzono na pozostałe łąki nadleśnictwa o powierzchni 79,51 ha. Koszt zadania wyniósł w 2016 r. - 80 934,65 zł, a w 2017 r. - 53 267,99 zł. Zadanie realizowano przy wsparciu środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.
2. „Program ochrony i regeneracji nieleśnych ekosystemów mokradłowych na terenie Nadleśnictwa Spychowo” - działania miały na celu odtworzenie i ochronę istniejących torfowisk wysokich i przejściowych, szuwarów, łąk zmienno-wilgotnych. Prace polegały na usuwaniu zadrzewień i zakrzaczeń powstałych na skutek sukcesji terenów otwartych. Działaniem objęto 51,39 ha torfowisk przejściowych i łąk zmienno-wilgotnych. Koszt zadania wyniósł w 2016 r. - 3 495,55 zł, a w 2017 r. - 1 411,60 zł. Zadanie realizowano ze środków własnych.
3. „Kompleksowy monitoring przyrodniczy w strefach oddziaływania małej retencji” - polegał na prowadzeniu badań hydrologicznych, fitosocjologicznych i dendrologicznych od 2010 r. na 28 powierzchniach próbnych. Zadanie realizowano ze środków własnych, które w latach 2016-2017 wyniosły 11 000,00 zł.

W latach 2016-2017 Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie nie realizował zadań inwestycyjnych związanych z regulacją gospodarki wodnej na terenie

powiatu szczycieńskiego. Wykonał natomiast następujące prace związane z utrzymywaniem wód:

1. W 2016 r. przeprowadzone zostały:

- roboty konserwacyjne i remontowe na 292,2 km cieków na kwotę 617 300,00 zł (w tym remont jazów - 15 638,20 zł), polegające na koszeniu skarp i dna o powierzchni 16 959 arów oraz odmuleniu dna rzek na długości 16,8 km,

2. W 2017 r. przeprowadzone zostały:

- roboty konserwacyjne i remontowe na 203,47 km cieków na kwotę 616 342,00 zł, polegające na koszeniu skarp i dna o powierzchni 6 253 arów oraz odmuleniu dna rzek na długości 9 km.

W analizowanych latach 2016-2017, rekultywacja jezior „Domowych” w Szczytnie przeprowadzona w latach 2010-2012 r. odniosła zamierzony skutek. Wcześniej dwa jeziora położone w mieście - Domowe Duże (60 ha) i Domowe Małe (11 ha) nie nadawały się do kąpieli. Latem obserwowano silny zakwit spowodowany masowym wzrostem populacji sinic. Szczycieńskie jeziora były wysoce zdegradowane, od wielu lat wykazywały znaczny stopień zanieczyszczenia. Rekultywacja przeprowadzona przez naukowców z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie metodą inaktywacji fosforu odniosła zamierzony efekt. Metoda ta polegała na strąceniu z wody nadmiaru fosforu mineralnego i jego trwałym unieruchomieniu w osadach, przy równoczesnym ograniczeniu zasilania wewnętrznego, wskutek zwiększenia zdolności pochłaniania przez osady denne. Gmina Miejska Szczytno w latach 2016-2017 prowadziła monitoring jezior, na których była przeprowadzona rekultywacja. Stan jakości wód jeziora Domowego Dużego jest dobry, natomiast stan wód jeziora Domowego Małego w ostatnich latach uległ pogorszeniu. Powyższe wskazuje na konieczność podjęcia działań, które mogłyby poprawić stan wód jeziora Domowego Małego.

Państwowa Inspekcja Sanitarna co roku monitoruje stan kąpielisk w tym również kąpielisko nad jeziorem Domowym Dużym. Pobieranie próbek wody i ocena jakości wody prowadzone są przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organizatora kąpieliska. Badania wykonywane są w laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub laboratoriach zewnętrznych, które są zatwierdzone przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Woda w kąpieliskach jest monitorowana pod kątem występowania przekroczeń zanieczyszczeń mikrobiologicznych (*Escherichia coli*, enterokoki) oraz obecności w wodzie zakwitów sinic (smugi, kożuch, piana), rozmnażania się makroalg lub fitoplanktonu morskiego lub obecności innych zanieczyszczeń, takich jak: materiały smoliste, szkło, tworzywa sztuczne, guma

oraz inne odpady (w ilości nie dającej się natychmiast usunąć z wody). W latach 2016-2017, Państwowa Inspekcja Sanitarna dokonała oceny sanitarnej, oceniając stan wód zrehabilitowanego zbiornika - jezioro Domowe Duże jako „DOSKONAŁY”, czyli posiadający najwyższy stopień czystości.

Ochrona powierzchni ziemi

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie reforma gospodarki odpadami w gminach, które stały się podmiotami odpowiedzialnymi m.in. za prawidłową organizację gospodarki odpadami na swoim terenie. Województwo warmińsko-mazurskie zostało podzielone na pięć regionów gospodarki odpadami. Powiat szczycieński zaliczono do Regionu Centralnego, w skład którego weszły też gminy: Miasto Olsztyn, Bartoszyce (M), Bartoszyce (W), Górowo Iławeckie, Górowo Iławeckie (W), Sępólno, Lidzbark Warmiński (M), Lidzbark Warmiński (W), Orneta, Kiwity, Lubomino, Mrągowo (M), Mrągowo (W), Mikołajki, Piecki, Sorkwity, Biskupiec, Barczewo, Dobre Miasto, Dywity, Jeziorany, Gietrzwałd, Purda, Stawiguda, Świątki, Kolno, Pisz, Ruciane - Nida, Korsze.

Od 1 stycznia 2013 r. zaczęły obowiązywać nowe regulaminy utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Gminy określiły stawki opłat za odbierane odpady komunalne, szczegółowe zasady ich ponoszenia, wzory deklaracji i terminy ich składania dla mieszkańców. Z dniem 1 lipca 2013 r. weszły w życie uchwały rad gmin i gminy zaczęły pobierać opłaty od właścicieli nieruchomości. W zamian, gminy zapewniły świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami stał się dokumentem rangi prawa miejscowego. Uchwała w sprawie wykonywania Planu Gospodarki Odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego wskazuje instalacje, do których muszą trafiać odpady komunalne. Na terenie powiatu szczycieńskiego status regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) w Regionie Centralnym otrzymała instalacja prowadzona przez firmę DBAJ MARTA PRYCHODKO, z siedzibą w Świątajnie. Instalacją tą jest kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów. Projektowana kompostownia odpadów zielonych, komunalnych osadów ściekowych oraz bioodpadów miałaby przetwarzać 30 000 Mg odpadów/rok, w tym 2 000 Mg/rok odpadów zielonych i innych bioodpadów. Decyzją znak: TE.6220.7.2016 z dnia: 26.06.2017 r., Wójt Gminy Świątajno określił środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego ma budowie instalacji do przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, w tym bioodpadów, odpadów zielonych oraz komunalnych osadów ściekowych w instalacji zlokalizowanej na działce o numerze

ewidencyjnym 77/1, obręb geodezyjny Świętajno, gm. Świętajno. Zgodnie z założeniami, w tej instalacji prowadzone będzie przetwarzanie odpadów z wykorzystaniem procesu odzysku R3 (recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki, w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania. Planowana jest również budowa instalacji do przetwarzania gruzu budowlanego. Starosta Szczycieński decyzją znak: Ab.6740.1.647.2017 z dnia: 18.12.2017, udzielił firmie DBAJ MARTA PRYCHODKO, pozwolenia na budowę instalacji kompostowni odpadów zielonych, komunalnych osadów ściekowych oraz bioodpadów.

Odpady komunalne powstające na terenie powiatu trafiały w latach 2016-2017 do Stacji Przeładunkowej Odpadów w Trelkowie (gm. Szczytno), działającej w ramach projektu Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (ZGOK) Sp. z o.o. w Olsztynie. Stacja Przeładunkowa Odpadów w Trelkowie (gm. Szczytno), została uruchomiona 1 grudnia 2015 r. Odpady zgromadzone w stacji przeładunkowej są załadowywane na maksymalnie 40-tonowe zestawy ciężarowe i przewożone do Olsztyna. Wszystkie odpady zmieszane i część odpadów z selektywnej zbiórki, poddane są prasowaniu przed transportem do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK-u) przy ul. Lubelskiej w Olsztynie.

Główne elementy Stacji Przeładunkowej Odpadów w Trelkowie, stanowią:

- hala główna przeładunku odpadów; rozładunek śmieciarek następuje wewnątrz hali w celu ograniczenia rozchodzenia się odorów;
- zainstalowana w hali głównej prasa komorowa zgniatająca odpady i w sposób automatyczny napełniająca kontenery, które po zamknięciu odłącza się od prasy i przesuwana na zewnątrz, gdzie są załadowywane na ciężarówki. W hali jest również przygotowane osobne miejsce rozładunku odpadów z selektywnej zbiórki, odpady są gromadzone w boksach na surowce, w celu przygotowania partii do wywozu;
- boks magazynowy surowców obsługiwany przez ładowarkę czołową, która gromadzi w nich selektywnie partię odpadów do transportu do Olsztyna; w obrębie boksów zamontowana została belownica pionowa, w której można zgnieść wielkoformatowe odpady z selektywnej zbiórki, jak duże butelki, kartony, folie itp.;
- budynek wagowy z zapleczem socjalnym;
- PDGO (Punkt Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów) z rampą wyładunkową i zestawem różnych kontenerów do przechowywania odpadów dostarczanych przez mieszkańców; po zebraniu odpowiedniej partii odpady transportowane są do Olsztyna; pracownik stacji

nadzoruje działanie PDGO i pomaga mieszkańcom we właściwym zdeponowaniu odpadów;

- obiekty pomocnicze - garaż, zbiornik wód deszczowych, filtr oczyszczania powietrza z hali przeładunkowej.

Ze Stacji Przeładunkowej Odpadów w Trelkowie odpady, trafiały do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) przy ul. Lubelskiej w Olsztynie, gdzie poddane były biologicznemu suszeniu i mechanicznie segregowane. Uzyskane z nich paliwo alternatywne (RDF), było wykorzystywane przez cementownię i elektrociepłownię. Odpady zbierane selektywnie były sprzedawane recyklerom, dzięki czemu zmniejszyły się koszty utylizacji przyjętych odpadów zmieszanych. Zakład został wyposażony w linię technologiczną do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych o przepustowości około 95 tys. ton na rok, instalację do demontażu odpadów wielkogabarytowych, w tym demontażu odpadów sprzętu elektrycznego i elektronicznego, urządzenia do kruszenia odpadów budowlanych oraz plac do ich magazynowania. Zakład został wyposażony również w magazyn odpadów niebezpiecznych oraz linię do sortowania odpadów selektywnie zebranych o przepustowości około 16 tys. ton na rok.

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Na terenach wszystkich gmin powiatu szczycieńskiego (oprócz gminy Dźwierzuty) działają Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Są to wyznaczone i specjalnie przystosowane miejsca, w których mieszkańcy gminy mogą pozostawiać odpady komunalne zebrane w sposób selektywny. Punkty te prowadzone są przez przekształcone w spółki dawne gminne zakłady gospodarki komunalnej lub przez firmy zewnętrzne. Zgodnie z obowiązującymi przepisami - art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 z późn. zm.), gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W ustawie wskazano dwa warunki, jakie spełniać musi PSZOK:

1. zapewniać łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy,
2. zapewniać przyjmowanie co najmniej takich odpadów komunalnych, jak:
  - przeterminowane leki i chemikalia,
  - zużyte baterie i akumulatory,
  - zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
  - meble i inne odpady wielkogabarytowe,

- zużyte opony,
- odpady zielone,
- odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpady komunalne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 4a. ustawy o utrzymaniu i porządku w gminach. W tym zakresie od dnia 1 lipca 2017 r. obowiązuje regulacja prawna zawarta w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r., poz. 19 z późn. zm.).

Szczegółowy sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych określa rada gminy w drodze uchwały, stanowiącej akt prawa miejscowego (art. 6r ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach). Gmina decyduje więc o sposobie organizacji i zakresie działania PSZOK-u.

Na terenie powiatu szczycieńskiego funkcjonują następujące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, prowadzone przez:

1. Zakład Gospodarki Komunalnej w Jedwabnie Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. 1-Maja 37, 12-122 Jedwabno, uzyskał zezwolenie Starosty Szczycieńskiego znak: Roś.6233.2.2017 z dnia: 31.01.2017 r. na zbieranie odpadów w ramach PSZOK, o następujących kodach:

15 01 01, 15 01 02, 15 01 03, 15 01 05, 15 01 06, 15 01 07, 15 01 09, 16 01 03, 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 20 01 01, 20 01 02, 20 01 08, 20 01 10, 20 01 11, 20 01 13*, 20 01 14*, 20 01 27*, 20 01 28, 20 01 29*, 20 01 30, 20 01 31*, 20 01 32, 20 01 33*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36, 20 01 39, 20 01 41, 20 01 80, 20 01 99, 20 02 01, 20 02 02, 20 02 03, 20 03 03, 20 03 07, 20 03 99.

2. Zakład Gospodarki Komunalnej w Rozogach Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Kętrzyńskiego 22, 12-114 Rozogi (dawniej: Zakład Gospodarki Komunalnej w Rozogach, ul. 22 Lipca 22, 12-114 Rozogi), uzyskał zezwolenie Starosty Szczycieńskiego znak: Roś.6233.9.2013 z dnia: 03.07.2013 r. na zbieranie odpadów w ramach PSZOK, o następujących kodach:

15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 07, 16 01 03, 16 02 11*, 16 02 13*, 16 02 14, 16 02 15*, 16 02 16, 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 01 80, 17 01 81, 20 01 01, 20 01 02, 20 01 08, 20 01 13*, 20 01 19*, 20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 27*,

20 01 28, 20 01 29*, 20 01 30, 20 01 31, 20 01 32, 20 01 33*, 20 01 34, 20 01 35*,
20 01 36, 20 01 39, 20 01 40, 20 01 80, 20 02 01, 20 03 07.

Ww. zezwolenie zostało zmienione decyzją znak: Roś.6233.11.2017 z dnia:13.10.2017 r.

3. Zakład Gospodarki Komunalnej w Szczytnie, Nowe Gizewo 16/1, 12-100 Szczytno, uzyskał zezwolenie Starosty Szczycieńskiego znak: Roś. 6233.17.2013 z dnia: 23.12.2013 r. na zbieranie odpadów w ramach PSZOK, o następujących kodach:
16 01 03, 16 02 11*, 16 02 13*, 16 02 14, 16 02 15*, 16 02 16, 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 01 80, 17 08 02, 20 01 13*, 20 01 19*, 20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 27*, 20 01 28, 20 01 29*, 20 01 30, 20 01 32, 20 01 33*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36, 20 01 80, 20 03 07.
4. Zakład Gospodarki Komunalnej w Świątajnie Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Spółdzielcza 4, 12-140 Świątajno, uzyskał zezwolenie Starosty Szczycieńskiego znak: Roś.6233.25.2014 z dnia: 25.02.2015 r. w dwóch punktach: w miejscowości Świątajno oraz w miejscowości Spychowo, na zbieranie odpadów w ramach PSZOK, o następujących kodach:
10 01 01, 15 01 01, 15 01 02, 15 01 03, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 06, 15 01 07, 15 01 09, 15 02 03, 16 01 03, 16 02 13*, 16 02 14, 16 02 15*, 16 02 16, 16 06 01*, 16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05, 16 06 06*, 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 01 80, 17 01 81, 17 01 82, 17 02 01, 17 02 02, 17 02 03, 17 02 04*, 17 03 80, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 03, 17 04 04, 17 04 05, 17 04 06, 17 04 07, 17 04 11, 17 05 04, 17 09 04, 20 01 01, 20 01 02, 20 01 08, 20 01 10, 20 01 11, 20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 25, 20 01 26*, 20 01 27*, 20 01 28, 20 01 29*, 20 01 30, 20 01 31*, 20 01 32, 20 01 33*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36, 20 01 37*, 20 01 38, 20 01 39, 20 01 40, 20 01 41, 20 01 80, 20 01 99, 20 02 01, 20 02 02, 20 02 03, 20 03 02, 20 03 03, 20 03 04, 20 03 06, 20 03 07, 20 03 99.
5. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Wielbarku Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Polna 6, 12-160 Wielbark, uzyskał zezwolenie Starosty Szczycieńskiego znak: Roś.6233.30.2014 z dnia: 22.01.2015 r. na zbieranie odpadów w ramach PSZOK, o następujących kodach:
10 01 01, 15 01 01, 15 01 02, 15 01 03, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 06, 15 01 07, 15 01 09, 16 01 03, 16 02 13*, 16 02 14, 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 01 80, 17 01 81, 17 02 01, 17 02 02, 17 02 03, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 05.

Zezwolenie na zbieranie odpadów w ramach PSZOK uzyskały też następujące podmioty:

- Dariusz Deptuła, prowadzący działalność pod nazwą Usługi Komunalne i Transportowe „ZIELEŃ” Dariusz Deptuła, Czarkowy Grąd 2, 12-100 Szczytno,
- REMONDIS Olsztyn Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa, ul. Partyzantów 3, 10-522 Olsztyn.

Gmina Szczytno do końca 2016 r. posiadała umowę z firmą: Usługi Komunalne i Transportowe „ZIELEŃ” Dariusz Deptuła, Czarkowy Grąd 2, 12-100 Szczytno, która prowadziła dla niej PSZOK. Od 2017 r. Gmina Szczytno korzystała z PSZOK-u prowadzonego przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Szczytnie, Nowe Gizewo 16/1, 12-100 Szczytno. REMONDIS Olsztyn Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa, ul. Partyzantów 3, 10-522 Olsztyn, nie rozpoczęła działalności polegającej na zbierania odpadów w ramach PSZOK.

W maju 2017 r. Gmina Pasym otrzymała pozwolenie na budowę PSZOK-u, dzięki któremu mogła ubiegać się o środki finansowe z zewnątrz. W 2017 r. w Olsztynie została podpisana umowa z Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W tym konkursie Pasym otrzymał dofinansowanie na realizację ww. inwestycji. Pasymski PSZOK powstał z finansowym wsparciem pozyskanym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 5 Środowisko Przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów, Działanie 5.1 Gospodarka odpadowa. Obiekt został wybudowany w 2018 r.

Nieczynne składowiska odpadów

Na terenie powiatu szczycieńskiego znajdują się dwa nieczynne składowiska odpadów: składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Rozogi oraz Składowisko Odpadów Komunalnych w Linowie.

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Rozogach decyzją Starosty Szczycieńskiego znak: Roś. 7644-2-7/2010 z dnia: 08.12.2010 r. uzyskało zgodę na zamknięcie. Obecnie, na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Rozogi realizowany jest II etap rekultywacji związany z wykonaniem okrywy rekultywacyjnej poprzez wyrównanie poziomu skarp i wierzchowiny. Prowadzony jest monitoring składowiska w fazie poeksploatacyjnej. Prace związane z rekultywacją zgodnie z harmonogramem instrukcji zamknięcia składowiska zakończą się w 2020 r.

Składowisko Odpadów Komunalnych w Linowie zostało zamknięte w czerwcu 2009 r. Składowisko uzyskało decyzję Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego

znak: OŚ-PŚ.7241.4.2013 r. z dnia: 02.04.2013 r. o wyrażeniu zgody na jego zamknięcie. Rekultywacja zakończyła się w październiku 2014 r. Obecnie prowadzony jest monitoring składowiska w fazie poeksploatacyjnej.

Zarządzający ww. składowiskami odpadów są obowiązani do corocznego przesyłania wyników uzyskanych w trakcie monitoringu składowiska Warmińsko-Mazurskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Likwidacja wyrobów zawierających azbest

Zgodnie z informacjami znajdującymi się w Bazie azbestowej na terenie powiatu szczycieńskiego zinwentaryzowano 10 179,27 Mg wyrobów zawierających azbest. Ilość wyrobów azbestowych zinwentaryzowana wyniosła: u osób fizycznych 8 808,03 Mg, u osób prawnych 1 371, 24 Mg.

Osoby fizyczne i osoby prawne mogły uzyskać częściowe dofinansowanie na demontaż, odbiór, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest. Zadanie było realizowane ze środków własnych gmin oraz ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w Olsztynie. Dofinansowanie dotyczyło zdjęcia azbestu przez specjalistyczną firmę posiadającą odpowiednie przeszkolenie i środki oraz pokrycia kosztów transportu odpadów do miejsca składowania, unieszkodliwienia. Według informacji uzyskanych z urzędów gmin przy dofinansowaniu z WFOŚiGW w Olsztynie, w latach 2016-2017 usunięto 646,615 Mg wyrobów zawierających azbest, w tym: w 2016 r. - 264,833 Mg, a w 2017 r. - 381,782 Mg. Łączny koszt usunięcia wyrobów azbestowych w latach 2016-2017, wyniósł 238 651,10 zł, z którego znaczna część, bo 95% pochodziła ze środków WFOŚiGW w Olsztynie.

Tabela 2. Dofinansowanie likwidacji wyrobów zawierających azbest

Lp.	Nazwa gminy	Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest [Mg]		Koszt całkowity [zł]	Wysokość dofinansowania z WFOŚiGW w Olsztynie [zł]
		2016	2017		
1.	Gmina Dźwierzuty	27,454	52,747	28 778,49	28 778,49
2.	Gmina Jedwabno	24,73	19,10	21 062,76	13 958,52
3.	Gmina Miejska Szczytno	15,2	14,42	15 856,73	10 916,35
4.	Gmina Pasym	16,100	34,200	31 278,96	26 356,60
5.	Gmina Rozogi	34,909	129,196	49 622,93	41 883,00
6.	Gmina Szczytno	54,681	38,588	7 578,37	43 019,14
7.	Gmina Wielbark	45,643	41,520	46 428,38	29 432,06
8.	Gmina Świętajno	46,116	52,011	38 044,45	32 337,77
	Razem	264,833	381,782	238 651,07	226 681,93

Rekultywacja gruntów

Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Szczytnie prowadzi sprawy rekultywacji gruntów po wydobyciu kopaliny. W 2016 r. nie została wydana żadna decyzja zobowiązująca podmioty gospodarcze do rekultywacji terenów po wydobyciu kopaliny na podstawie koncesji udzielonej przez Starostę Szczycieńskiego. W 2017 r. została wydana 1 decyzja zobowiązująca podmiot gospodarczy do rekultywacji terenów po wydobyciu kopaliny na podstawie koncesji udzielonej przez Starostę Szczycieńskiego, ustalająca rolny kierunek rekultywacji. Decyzja dotyczyła terenu położonego w obrębie geodezyjnym Miętkie, gmina Dźwierzuty.

Ponadto, w 2017 r. wydano 17 decyzji uznających za zakończoną rekultywację terenu w kierunku leśnym po inwestycjach liniowych w gminie Szczytno (obręb geodezyjny Płozy, obręb geodezyjny Zielonka i obręb geodezyjny Rudka) i gminie Wielbark (obręb geodezyjny Zabiele, obręb geodezyjny Łatana Wielka, obręb geodezyjny Olędry i obręb geodezyjny Lesiny Wielkie).

Czyste powietrze

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego zrealizowane zadania dotyczyły m.in.:

- modernizacji kotłowni,
- zakazu używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi,
- modernizacji/przebudowy dróg,
- budowy ścieżek rowerowych,
- termomodernizacji budynków,
- budowy instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii,
- poprawy efektywności energetycznej,
- rozbudowy systemów ciepłowniczych,
- modernizacji oświetlenia ulicznego.

Rozbudowa i modernizacja systemów ciepłowniczych

W latach 2016-2017 Veolia Szczytno Sp. z o.o., przy ul. Solidarności 17 w Szczytnie była głównym producentem ciepła w Szczytnie. Z instalacji Ciepłowni Szczytno zasilano ponad połowę odbiorców ciepła z terenu miasta Szczytno. Energia cieplna wytwarzana w ww. instalacji powstawała w wyniku spalania paliw - węgla kamiennego sortymentów miałowych w czterech kotłach wodnych (dwa kotły typu WR-5 oraz dwa kotły typu

WR-5/WR-8M zmodernizowane). Łączna nominalna moc znamionowa ciepłowni wynosiła 27,60 MWt, a łączna moc cieplna zainstalowanych jednostek kotłowych wynosiła 32,96 MWt. Podczas spalania paliw była wytwarzana energia cieplna (ciepło jako produkt) do podgrzania wody jako nośnika. Podgrzana woda za pomocą sieci ciepłowniczej była dostarczana do odbiorcy końcowego na terenie miasta Szczytno.

W latach 2016-2017 przeprowadzono modernizację kotła nr 3 (K-3), która polegała m.in. na zwiększeniu powierzchni rusztu oraz powierzchni wodnej, wykonaniu uszczelnień ścian oraz montażu podgrzewacza. Wszystkie wyżej wymienione prace pozwoliły na uzyskanie nominalnej mocy 8,0 MW i sprawności cieplnej 85%, przez co moc cieplna kotła nr 3 wyniosła 9,41 MW. Przeprowadzenie regulacji kotła nr 4 (K-4), pozwoliło poprawić jego warunki eksploatacyjne i zoptymalizować proces spalania. Działania te spowodowały wzrost sprawności kotła nr 4 do 85%, przez co moc cieplna przedmiotowego kotła wyniosła 9,41 MW.

W 2017 r. został zmodernizowany system odpylania kotła WR-5 nr 1 (K-1). W wyniku modernizacji kocioł został wyposażony w indywidualny system odpylania o skuteczności $\geq 98\%$, w skład którego weszły odpylacz przelotowy (multicyklon) oraz bateria cyklonów z filtrem workowym. W tym samym roku zainstalowano drugie źródło emisji, agregat prądowórczy o mocy 120 kVA, zasilany olejem napędowym (ON).

W 2017 r. firma Veolia Szczytno Sp. z o.o., rozpoczęła w Szczytnie inwestycję polegającą na przeprowadzeniu sieci ciepłowniczej w część miasta położoną po drugiej stronie torów kolejowych. Prace te polegały na wykonaniu przecisku i przebiciu rurociągu ciepłowniczego pod torami kolejowymi oraz pod głównym przejazdem (skrzyżowanie ulic: Warszawskiej, Chrobrego, Kolejowej i Marii Curie-Skłodowskiej). Dzięki tej inwestycji, Veolia Szczytno Sp. z o.o. zaczęła dostarczać ciepło do całego miasta Szczytno. Dotąd, ciepło trafiało tylko do części miasta, która leżała po jednej stronie torów. Jednym z pierwszych odbiorców ciepła jest Szkoła Podstawowa nr 3 w Szczytnie. Dociągnięcie do niej wężła nastąpiło 2018 r. Następnymi istotnymi odbiorcami ciepła zostaną: Zespół Opieki Zdrowotnej w Szczytnie (szpital powiatowy), Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Szczytnie oraz Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Szczytnie.

Kolejne modernizacje Ciepłowni Szczytno planowane są na lata 2018-2019. Veolia Szczytno Sp. z o.o. zamierza zamontować kocioł na biomasę, który będzie opalany zrębkami leśnymi.

W 2017 r. gmina Dźwierzuty przeprowadziła modernizację kotłowni w budynku Urzędu Gminy w Dźwierzutach. Modernizacja polegała na wymianie kotła c.o. na nowy

kocioł o mocy 162 W. Koszt zakupu i montażu kotła c.o. wyniósł 52 000,00 zł i pochodził ze środków własnych gminy.

W 2017 r. Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Świętego Wojciecha w Gawrzyżkach wymieniła kocioł c.o. Na realizację tej inwestycji parafia pozyskała dofinansowanie w wysokości 15 000,00 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

W 2017 r. Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Andrzeja Boboli w Świętajnie wymieniła kocioł węglowy oraz przeprowadziła termomodernizację zakrytych przy Parafii w Świętajnie, polegającą na wymianie stolarki okiennej i dociepleniu podłogi. Przedsięwzięcie zrealizowano przy dofinansowaniu ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, które wyniosło 19 000,00 zł.

Zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi

W latach 2016-2017 na terenie powiatu obowiązywał zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi na 23 jeziorach i na 1 rzece (Spychowska Struga), wprowadzony Uchwałą Nr 36/IV/03 Rady Powiatu w Szczytnie z dnia 26 lutego 2003 r. w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi na niektórych wodach powiatu szczycieńskiego (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2003 r., Nr 30, poz. 451 z późn. zm.).

Zakaz ten wprowadzony został w celu zapewnienia odpowiednich warunków akustycznych na terenach przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Zakazuje on używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi, na zbiornikach powierzchniowych wód stojących oraz na wodach płynących położonych na terenie powiatu szczycieńskiego, określonych w załączniku do uchwały.

Tabela 3. Wykaz wód powiatu szczycieńskiego, na których obowiązuje zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi

Lp.	Nazwa jeziora / rzeki	Jednostka podziału administracyjnego
1	jez. Babięta Wielkie	Gmina Dźwierzuty
2	jez. Łęsk	Gmina Dźwierzuty
3	jez. Rańskie	Gmina Dźwierzuty
4	jez. Sasek Wielki	Gmina Dźwierzuty i Gmina Szczytno
5	jez. Brajnickie	Gmina Jedwabno
6	jez. Dłużek	Gmina Jedwabno
7	jez. Malszewo	Gmina Jedwabno
8	jez. Świętajno / Narty	Gmina Jedwabno
9	jez. Dłużek	Miasto i Gmina Pasym
10	jez. Grom	Miasto i Gmina Pasym
11	jez. Kalwa	Miasto i Gmina Pasym

12	jez. Leleskie	Miasto i Gmina Pasym
13	jez. Marksewo	Gmina Szczytno
14	jez. Wałpusz	Gmina Szczytno
15	jez. Kierwik	Gmina Świętajno
16	jez. Nożyce	Gmina Świętajno
17	jez. Piasutno	Gmina Świętajno
18	jez. Spychowskie	Gmina Świętajno
19	jez. Świętajno	Gmina Świętajno
20	jez. Zyzdrój Mały	Gmina Świętajno
21	rz. Spychowska Struga	Gmina Świętajno
22	jez. Burdąg	Gmina Jedwabno
23	jez. Głęboczek	Gmina Jedwabno
24	jez. Sasek Mały	Gmina Jedwabno

Zakaz nie dotyczy jednostek organizacyjnych policji, pogotowia ratunkowego i wodnego, straży: pożarnych, rybackich, ochrony przyrody, rybackich użytkowników wód, jednostek przedsiębiorstwa Lasy Państwowe i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie, podczas wykonywania czynności służbowych oraz spacerowych jednostek pływających typu "mały statek", przeznaczonych do rekreacji zbiorowej na jeziorze Kalwa w gminie Pasym.

Modernizacja i przebudowa dróg

Powiat Szczycieński w latach 2016-2017 przy udziale środków pochodzących z gmin przeprowadził inwestycje, w ramach których przebudowano lub poddano modernizacji 32 402 mb dróg powiatowych oraz wybudowano lub przebudowano 1 792 mb chodników. Przebudowa polegała na zastąpieniu nawierzchni szutrowej nawierzchnią z masy bitumicznej. W ramach tych prac dokonano przebudowy zjazdów, budowy zatok autobusowych, przejść dla pieszych oraz innych elementów infrastruktury drogowej. Wartość inwestycji w zakresie budowy i modernizacji dróg powiatowych i infrastruktury drogowej, wyniosła odpowiednio 7 783 226,32 zł w 2016 r. i 12 038 934,42 zł w 2017 r. Nakłady poniesione na remonty dróg powiatowych wyniosły odpowiednio 838 349,96 zł w 2016 r. i 1 136 362,07 zł w 2017 r.

W 2016 r. przebudowano lub zmodernizowano następujące drogi powiatowe:

- Przebudowa drogi powiatowej nr 1635N w msc. Szuć, gmina Jedwabno. Przebudowano wjazd do miejscowości (830 mb) - koszt inwestycji 382 039,40 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1649N w msc. Targowska Wólka gmina Dźwierzuty. Wykonano zatokę autobusową oraz przebudowano wjazd do miejscowości (840 mb) - koszt inwestycji 374 523,59 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1502N w msc. Świętajno, gmina Świętajno. Przebudowano wjazd do miejscowości (1 729 mb) - koszt inwestycji 480 036,43 zł.

- Przebudowa drogi powiatowej nr 1512N w msc. Borki Wielbarskie - Lejkowo, gmina Wielbark. Przebudowano wjazd do miejscowości i dwa skrzyżowania z drogami powiatowymi oraz wykonano dwie zatoki autobusowe (2 165 mb) - koszt inwestycji 1 268 734,30 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1524N na odcinku Dąbrowy - Antonia gmina Rozogi. Nawierzchnie gruntową zastąpiono nawierzchnią bitumiczną (3 573 mb) - koszt inwestycji 2 313 060,04 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1659N oraz gminnej nr 196005N na odcinku Janowo - Szczytno, gmina Szczytno. Nawierzchnie gruntową zastąpiono nawierzchnią bitumiczną (1 977 mb) - koszt inwestycji 1 635 081,56 zł.
- Modernizacja nawierzchni w msc. Faryny, gmina Rozogi. Nawierzchnie brukową zastąpiono nawierzchnią bitumiczną (600 mb) - koszt inwestycji 282 568,91 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1635N w msc. Szuć, gmina Jedwabno etap II. Poszerzono i położono nową nawierzchnię bitumiczną (420 mb) - koszt inwestycji 154 468,84 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1635N Jedwabno - Szuć, gmina Jedwabno etap III. Poszerzono i położono nową nawierzchnię bitumiczną (820 mb) - koszt inwestycji 307 269,99 zł.

W 2017 r. przebudowano lub zmodernizowano następujące drogi powiatowe:

- Rozbudowa drogi powiatowej nr 1504N Świątajno - Spychowo, gmina Świątajno. Poszerzono i położono nową nawierzchnię bitumiczną, wykonano ciąg pieszo - rowerowy 2 600 mb, wykonano trzy zatoki autobusowe, rozbudowano skrzyżowanie z drogą gminną nr 129802N (4 000 mb) - koszt inwestycji 4 230 548,71 zł.
- Rozbudowa drogi powiatowej nr 1512N na odcinku Lejkowo-Zieleniec, gmina Wielbark. Poszerzono i położono nową nawierzchnię bitumiczną, rozbudowano skrzyżowanie z drogą gminną nr 197026N (2 600 mb) - koszt inwestycji 374 523,59 zł.
- Modernizacja drogi powiatowej nr 1502N droga krajowa nr 53 Szczytno - Świątajno, gmina Świątajno. Poszerzono i położono nową nawierzchnię bitumiczną (6565 mb) - koszt inwestycji 887 372,37 zł.
- Rozbudowa drogi powiatowej nr 1476N Pasym - Dźwierzuty, gmina Dźwierzuty. Poszerzono i rozbudowano wjazd do msc. Dźwierzuty z dwoma wyniesionymi przejściami dla pieszych i przejazd przez msc. Małszewko (4615 mb) - koszt inwestycji: 3 375 715,08 zł.

- Modernizacja drogi powiatowej nr 1651N w msc. Łupowo, gmina Dźwierzuty. Poszerzono i położono nową nawierzchnię bitumiczną oraz wybudowano zatokę autobusową (599 mb) - koszt inwestycji 299 735,45 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1474N w msc. Tylkowo, na odcinku 7+560-7+979, gmina Pasym. Poszerzono drogę i wybudowano chodnik (419 mb) - koszt inwestycji 169 784,63 zł.
- Rozbudowa drogi powiatowej nr 1512N w msc. Łuka, gmina Rozogi. Poszerzono i położono nową nawierzchnię bitumiczną oraz wybudowano obustronny chodnik (610 mb) - koszt inwestycji 897 869,99 zł.
- Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1464N, odcinek Grom - Jurgi, gmina Pasym, (60 mb) - koszt inwestycji 26 533,86 zł.
- Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1512N w msc. Wielbark, gmina Wielbark - koszt inwestycji 25 025,66 zł.
- Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1671N w msc. Kipary, gmina Wielbark. Przebudowa chodnika (398 mb) - koszt inwestycji 40 399,47 zł.
- Budowa przejścia dla pieszych na drodze powiatowej nr 1657N w msc. Kamionek, gmina Szczytno. Wybudowano wyniesione przejście dla pieszych - koszt inwestycji 409 185,23 zł.

Budowa ścieżek rowerowych

W 2016 r. łączna długość ścieżek rowerowych na terenie powiatu wynosiła 15,2 km, a w 2017 r. - 20,0 km. Obok ścieżek rowerowych w powiecie szczycieńskim istnieje około 749,2 km wytyczonych szlaków rowerowych przebiegających przez tereny szczególnie atrakcyjne przyrodniczo.

W październiku 2017 r. oddano do użytku przebudowany odcinek drogi powiatowej nr 1504N, łączącej drogę krajową nr 53 ze Spychowem, gmina Świętajno. W ramach tej inwestycji na odcinku łączącym drogę krajową nr 53 ze Świętajnem, wybudowano ciąg pieszo - rowerowy o nawierzchni bitumicznej o długości 2 600 mb i szerokości 3,5 m.

W 2016 r. rozpoczęto działania związane z realizacją koncepcji budowy ścieżki rowerowej Szczytno - Biskupiec, która według wyliczeń miałaby 40,11 km długości. Planowana budowa ścieżki rowerowej, przebiegającej po dawnej linii kolejowej do Biskupca, miałaby szansę zostania atrakcją turystyczną powiatu szczycieńskiego. W grudniu 2016 r. podpisano umowę z firmą projektową na sporządzenie niezbędnej dokumentacji do rozpoczęcia realizacji ww. inwestycji. Trudności związane z tą inwestycją wynikają

ze skrzyżowania terenu po byłym torowisku z drogą wojewódzką nr 600, co generuje wzrost kosztów ewentualnej realizacji projektu z powodu konieczności budowy bezpiecznego skrzyżowania. Ponadto, inwestycja przebiega przez teren czterech gmin, w tym jednej położonej na terenie powiatu olsztyńskiego - gmina Biskupiec. W latach 2016-2017 Powiat Szczycieński, który jest liderem projektu, wziął na siebie przygotowanie wniosku o dofinansowanie odcinka obejmującego tylko teren gminy Szczytno i miasta Szczytno. Pozostałe dwa odcinki przypadły samorządom Biskupca i Dźwierzut. Przez tę ostatnią gminę wiedzie najdłuższy, liczący około 23 km odcinek trasy. W październiku 2017 r. samorzady złożyły do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie wnioski o dofinansowanie inwestycji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Powiat Szczycieński wystąpił z wnioskiem pn. „Budowa ścieżki rowerowej na obszarze nieczynnej linii kolejowej Szczytno - Biskupiec na terenie Gminy Miejskiej Szczytno i Gminy Szczytno”. Jednostki samorządu terytorialnego mogą liczyć na uzyskanie nawet 85% zwrotu kosztów inwestycji. Wartość projektu realizowanego przez Powiat Szczycieński szacowana jest na 1 205 715,86 zł. Wnioskowana kwota dofinansowania wynosiła 969 761,86 zł.

Budowa instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii

Na terenie powiatu szczycieńskiego funkcjonują dwie farmy fotowoltaiczne: w miejscowości Wesołówko, gmina Wielbark o mocy 0,634 MW (oddana do użytku w 2014 r.) oraz w miejscowości Jedwabno, gmina Jedwabno o mocy 0,67 MW (oddana do użytku w 2015 r.).

Wydział Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Szczytnie, w latach 2016-2017 wydał 8 prawomocnych pozwoleń na budowę instalacji dla elektrowni fotowoltaicznych. Na podstawie informacji uzyskanych od Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Szczytnie w okresie, który obejmuje niniejszy raport, żadna z tych inwestycji nie została oddana do użytku.

W ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gmina Dźwierzuty zleciła sporządzenie dokumentacji technicznej i studium dotyczącej budowy instalacji fotowoltaicznej na budynku Urzędu Gminy w Dźwierzutach. Na ten cel Gmina Dźwierzuty wzięła kredyt bankowy w wysokości 26 747,75 zł. Rozpoczęcie wyżej wymienionej inwestycji planowane jest na 2019 r. Projekt pn. „Budowa instalacji fotowoltaicznych w Gminie Dźwierzuty” został zgłoszony w ramach konkursu do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa

Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 z zakresu Osi Priorytetowej 4 - „Efektywność energetyczna budynków,” Działania 4.1 - „Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych”. Koszt całkowity inwestycji szacowany jest na 203 450,00 zł. Gmina Dźwierzuty ubiegała się o uzyskanie dofinansowania wyżej wymienionego projektu w kwocie 140 250,00 zł.

Gmina Rozogi ubiegała się o uzyskanie dofinansowania na budowę instalacji fotowoltaicznej na budynkach szkół w Klonie, Dąbrowach i Rozogach. Z założenia energia pozyskana z paneli fotowoltaicznych miała być zużyta w wewnętrznym obiegu. Niewątpliwie wpłynęłoby to znacząco na obniżenie kosztów utrzymania szkół. W 2016 r. gmina Rozogi sporządziła dokumentację pt. „Wykonanie dokumentacji na montaż solarów ogniów fotowoltaicznych”, której koszt wyniósł 30 750,00 zł i pochodził ze środków własnych gminy. Na budowę instalacji fotowoltaicznej na budynkach szkół w Klonie, Dąbrowach i Rozogach, Gmina Rozogi ubiegała się o uzyskanie dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w ramach konkursu „Efektywność energetyczna.” Rozstrzygnięcie nie nastąpiło w okresie objętym raportem, tj. do końca 2017 r. Niezależnie od efektów konkursu, Gmina Rozogi będzie stopniowo realizować zaplanowane inwestycje w zależności od możliwości budżetu gminy.

Od 2014 r. w budynku przy ul. Śląskiej nr 12 w Szczytnie, funkcjonuje hybrydowy układ instalacji OZE złożony z dwóch współpracujących ze sobą, odnawialnych źródeł energii: paneli fotowoltaicznych i pomp ciepła, w celu obniżenia kosztów zużywanej energii pobieranej z sieci ciepłowniczej. Wyżej wymieniony budynek należący do wspólnoty mieszkaniowej był jednym z pierwszych w Polsce, który jako prekursor działań proekologicznych wskazał, jak korzystając z nowoczesnych i przyjaznych dla środowiska technologii można osiągnąć zdecydowanie niższe rachunki za energię ciepłą. W 2017 r. Wspólnota Mieszkaniowa Śląska 12 w Szczytnie, pozyskała unijne dofinansowanie projektu pn. „Budowa systemu ciepłej wody w oparciu o wykorzystanie technologii OZE, tj. z pomp ciepła powietrze/woda i instalacji solarnej” z Osi Priorytetowej 4 - „Efektywność energetyczna budynków”, Działania 4.3 - „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków”, Poddziałania 4.3.2 - „Efektywność energetyczna w budynkach mieszkalnych” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014-2020, w ramach programu na kolejną inwestycję w odnawialne źródła energii. W związku z realizacją tego zadania na dachu budynku zainstalowano kolejne 8 szt. solarów próżniowych, wspomaganych przez dwie pompy ciepła woda/powietrze, które służyły

do podgrzania wody użytkowej. Realizacja kolejnej inwestycji opartej na OZE pozwoliła na zmniejszenie rachunków za ciepłą wodę, ale również poprawiła bezpieczeństwo mieszkańców, którzy do podgrzania wody używali przestarzałych piecyków gazowych.

W latach 2016-2017, również osoby fizyczne dokonywały montażu instalacji OZE. Część z nich, w 2016 r. mogła dostać pożyczki na dogodnych warunkach ze środków WFOŚ i GW w Olsztynie.

Osoby fizyczne mogły uzyskać dofinansowanie z Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie w ramach programu „Prosument”, który ruszył w 2014 r. Program stanowi kontynuację i rozszerzenie zakończonego w 2014 r. programu „Wspieranie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii. Część 3) Dopłaty na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na zakup i montaż kolektorów słonecznych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych”. Celem programu jest m.in. ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł, poprzez zakup i montaż małych instalacji lub mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii, do produkcji energii elektrycznej lub ciepła dla osób fizycznych oraz wspólnot lub spółdzielni mieszkaniowych. Program promuje nowe technologie OZE oraz postawy prosumenckie (podniesienie świadomości inwestorskiej i ekologicznej), a także wpływa na rozwój rynku dostawców urządzeń i instalatorów oraz zwiększenie liczby miejsc pracy w tym sektorze.

Z początkiem marca 2017 r. ruszył program „EWA plus”, adresowany do osób fizycznych na sfinansowanie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska. Program został podzielony na trzy linie: ENERGIA-WODA-ATMOSERA. Program ten umożliwił osobom fizycznym korzystne kredytowanie inwestycji m.in. na instalację paneli fotowoltaicznych czy wymianę źródeł ciepła. Maksymalna kwota pożyczki wynosiła 300 tys. zł. Wymogiem jest posiadanie 10% wkładu własnego. Fundusz pobiera niewielką prowizję w wysokości 1% od kwoty udzielonej pożyczki. Okres kredytowania wynosi pięć lat. Najniższe oprocentowanie na rynku finansowym i częściowe umorzenie spłaty to główne założenia programu priorytetowego „EWA plus”. Pomysłodawcą programu jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Plany gospodarki niskoemisyjnej

W celu ograniczenia niskiej emisji większość gmin powiatu szczycieńskiego podjęła prace nad uchwaleniem Planu gospodarki niskoemisyjnej. Jest to dokument strategiczny, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy (lub kilku gmin) w kierunku gospodarki

niskoemisyjnej. Jego kluczowym elementem jest wyznaczenie celów strategicznych i szczegółowych, realizujących określoną wizję gminy. Gminy, które w nowej perspektywie finansowej 2014-2020, chcą pozyskać środki finansowe m.in. na działania w zakresie termomodernizacji budynków czy na wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, muszą posiadać plany gospodarki niskoemisyjnej.

Niska emisja to całość emitowanych do powietrza substancji z niewysokich źródeł emisji. Z kolei „gospodarka niskoemisyjna” oznacza gospodarkę charakteryzującą się przede wszystkim oddzieleniem wzrostu emisji gazów cieplarnianych od wzrostu gospodarczego, głównie poprzez ograniczenie wykorzystania paliw kopalnych. Gospodarka niskoemisyjna opiera się na efektywności energetycznej, wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii i zastosowaniu technologii ograniczających emisję.

Wszystkie gminy powiatu szczycieńskiego przyjęły w 2015 r. wspólny dokument pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla obszaru gmin położonych na terenie powiatu szczycieńskiego (miasto Szczytno, gminy: Szczytno, Pasym, Dźwierzuty, Jedwabno, Rozogi, Świętajno, Wielbark), mrągowskiego (gmina Piecki) oraz nidzickiego (gmina Janowo)”.

W 2016 r. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie przystąpił do projektu pn. "Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE".

W ramach Projektu realizowane jest:

- wsparcie dla gmin w przygotowaniu i wdrażaniu Planów Gospodarki Niskoemisyjnej i Planów działań na rzecz zrównoważonej energii (PGN/SEAP),
- przeprowadzanie szkoleń dla energetyków gminnych,
- wsparcie w przygotowaniu i wdrażaniu inwestycji w zakresie efektywności energetycznej (EE), odnawialnych źródeł energii (OZE),
- pomoc w doborze źródeł finansowania - informowanie o możliwych źródłach finansowania w obszarze EE i OZE oraz weryfikowanie audytów energetycznych.

WFOŚiGW w Olsztynie powołał 4-osobowy Zespół Doradców Energetycznych, których zadaniem jest prowadzenie nieodpłatnych działań doradczych na rzecz rozwoju gospodarki niskoemisyjnej skierowane do: gmin, przedsiębiorstw, wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych oraz osób fizycznych.

Do obsługi Powiatu Szczycieńskiego poza gminą Świętajno wyznaczony został pan Janusz Pabich, a do obsługi gminy Świętajno wyznaczono panią Ewa Doskocz.

Termomodernizacja budynków

W 2017 r. zlecono wykonanie dokumentacji pn. „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Rozogi”. Środki na wykonanie dokumentacji pochodziły z budżetu gminy. Koszt wykonania tej dokumentacji wyniósł 18 498,30 zł. Gmina Rozogi ubiegała się o uzyskanie dofinansowania na realizację ww. zadania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w ramach poddziałania „Efektywność energetyczna w budynkach publicznych”. W ramach tego projektu Gmina Rozogi planuje gruntowną termomodernizację budynku urzędu gminy oraz budynku przedszkola, na którym również planowany jest montaż instalacji fotowoltaicznej. Planowany koszt inwestycji założono na 1 340 715,00 zł. Kwota przyznanego dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniesie 837 244,62 zł.

W 2017 r. Gmina Świątajno w ramach poddziałania „Efektywność energetyczna w budynkach publicznych” złożyła projekt pn. „Wymiana pokrycia dachowego budynku Szkoły Podstawowej w Świątajnie, ul. Mickiewicza 28”. Planowany koszt całej inwestycji wyniesie 1 620 537,46 zł, a kwota ewentualnego dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniesie - 1 220 631,84 zł.

Gmina Miejska Szczytno w 2017 r. złożyła wniosek pn. „Zwiększenie efektywności energetycznej budynku Szkoły Podstawowej nr 6 w Szczytnie oraz budynku Miejskiego Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi nr 3 „Promyczek” w Szczytnie”. Planowany koszt inwestycji założono na 4 026 721,60 zł. Możliwa kwota ewentualnego dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniosłaby 3 258 189,30 zł.

W 2017 r. Zespół Opieki Zdrowotnej w Szczytnie w ramach poddziałania „Efektywność energetyczna w budynkach publicznych” wystąpił z projektem pt. „Kompleksowa termomodernizacja obiektów Zespołu Opieki Zdrowotnej w Szczytnie”, którego celem jest ograniczenie niskiej emisji i znaczne zwiększenie energooszczędności obiektów szpitala. Cel ten miałyby zostać osiągnięty, dzięki zmianie systemu ogrzewania budynków szpitalnych i zastosowaniu odnawialnych źródeł energii. W ramach modernizacji planuje się wykonać termomodernizację pięciu budynków szpitala: budynku administracji, apteki, budynku głównego, kotłowni i pogotowia oraz budynku poradni specjalistycznej. Planuje się również zmodernizować sieć ciepłą na terenie szpitala poprzez podłączenie obiektu do nowopowstającego węzła cieplnego (Veolia Szczytno Sp. z o.o.). Przedsięwzięcie pozwoliłoby na wyłączenie z eksploatacji kotłów gazowych i olejowych używanych obecnie

przez szpital powiatowy. Nowoprojektowany węzeł ciepłowniczy pracowałby na potrzeby centralnego ogrzewania, zasilania nagrzewnic central wentylacyjnych oraz dostarczałby ciepłą wodę użytkową. Planuje się również montaż instalacji fotowoltaicznej. Taki cel przedsięwzięcia wpisuje się bezpośrednio w założenia określone w Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 - zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej. Planowany koszt inwestycji założono na 4 042 988,99 zł, a możliwy koszt ewentualnego dofinansowania to 3 427 429,36 zł.

W grudniu 2017 r. Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego zakończył weryfikację formalną ww. wniosków dotyczących ich dofinansowania. Projekty Gminy Rozogi oraz Gminy Świętajno przeszły wstępną weryfikację i znalazły się wśród projektów przewidzianych do dofinansowania.

W 2016 r. przeprowadzono termomodernizację domu plebanii i kancelarii parafialnej w miejscowości Faryny. Wysokość dofinansowania uzyskanego z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie wyniosła 15 000,00 zł.

W 2017 r. w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Wielbarku ocieplono przegrody budowlane. OSP Wielbark uzyskała na ww. cel dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie w wysokości 10 000,00 zł.

W 2017 r. Ochotnicza Straż Pożarna w Miętłach oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Nowych Kiejkutach pozyskały środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie na ocieplenie budynków swoich strażnic. Wysokość dofinansowania wyniosła 12 000,00 zł dla każdej strażnicy.

Na terenie powiatu, w latach 2016-2017 prace związane z termomodernizacją budynków wykonywane były przez osoby fizyczne i prawne, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe oraz jednostki samorządu. W Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Szczytnie, w latach 2016-2017 złożono 8 wniosków dotyczących termomodernizacji. Starosta Szczycki w dwóch postępowaniach administracyjnych wniósł sprzeciw.

Modernizacja oświetlenia ulicznego

W 2016 r. największą inwestycją Gminy Miejskiej Szczytno była przebudowa ul. Gnieźnieńskiej. W trakcie prac modernizacyjnych zainstalowano nowe oświetlenie uliczne, składające się z 36 punktów oświetleniowych. Do oświetlenia ul. Gnieźnieńskiej wykorzystano oprawy LED. Koszt zakupu i montażu oświetlenia na ul. Gnieźnieńskiej

wyniósł 206 354,48 zł. Podczas przebudowy drogi wewnętrznej przy ul. Łomżyńskiej w Szczytnie zainstalowano 6 punktów oświetleniowych. Do oświetlenia drogi wewnętrznej wykorzystano oprawy typu LED. W 2016 r. koszt zakupu i montażu oświetlenia wyniósł 56 019,22 zł. Przy ul. Leśnej w Szczytnie zainstalowano solarną latarnię oświetleniową mającą oświetlić plac zabaw (koszt 7 943,62 zł). W 2017 r. podczas przebudowy ul. Lanca w Szczytnie zainstalowano 19 szt. zewnętrznych opraw oświetleniowych typu LED na 13 wysięgnikach jednoramiennych i 3 wysięgnikach dwuramiennych. Całkowity koszt modernizacji oświetlenia przy ul. Lanca wyniósł 93 436,71 zł. W trakcie rozbudowy drogi gminnej nr 214124N - ul. Podleśna, zamontowano 2 oprawy oświetlenia zewnętrznego (oprawy LED). Całkowity koszt modernizacji oświetlenia przy ul. Podleśnej wyniósł 18 680,80 zł. Podczas przebudowy ul. Pomorskiej w Szczytnie zainstalowano jeden punkt oświetlenia z dwuramiennym wysięgnikiem i 2 oprawami typu LED. Koszt wykonania oświetlenia wyniósł 8 779,11 zł. Przy ul. Lidzbarskiej w Szczytnie na boisku wielofunkcyjnym zainstalowano dwie lampy solarne.

W 2016 r. na terenie gminy Pasym zamontowano dwie lampy solarne w miejscowości Leleszki. Inwestycja została zrealizowana w ramach Funduszu Sołeckiego, a koszt zakupu i montażu lamp solarnych wyniósł 10 147,08 zł. W 2016 r. Gmina Pasym zrealizowała też szereg innych inwestycji związanych z modernizacją oświetlenia. Wybudowano oświetlenie w miejscowości Rusek Wielki, przy budynku nr 27. Koszt tej inwestycji wyniósł 16 597,04 zł. Zainstalowano również oświetlenie na ul. Burskiego w Pasymiu do drogi krajowej nr 53. Koszt tej inwestycji wyniósł 21 414 zł. Rozpoczęto rozbudowę oświetlenia ulicznego w miejscowości Krzywonoga o dwa dodatkowe punkty świetlne. Koszt inwestycji wyniósł 9 963 zł. W 2017 r. w ramach Funduszu Sołeckiego Sołectwo Elganowo zakupiło lampę solarną. Koszt zakupu i montażu lampy solarnej wyniósł 3 350 zł. W ramach Funduszu Sołeckiego w Sołectwie Dybowo dokonano zakupu latarni solarnej. Koszt tej inwestycji wyniósł 5 000 zł. Sołectwo Grom zakupiło lampy solarne na kwotę 13 351,53 zł. Środki na zakup tych lamp pochodziły z Funduszu Sołeckiego. Sołectwo Krzywonoga kupiło lampę solarną, którą zamontowano na boisku gminnym we wsi Krzywonoga. Koszt inwestycji wyniósł 3 934,77 zł. W 2017 r. zakończyła się realizacja inwestycji związanej z budową oświetlenia drogowego we wsi Krzywonoga. W ramach dostępnych środków finansowych, które zostały przewidziane na inwestycję w budżecie Gminy Pasym, zostały wybudowane 4 lampy, których koszt wyniósł 17 527,50 zł. Na ul. Słonecznej w Pasymiu rozbudowano oświetlenie drogowe o trzy punkty (lampy ledowe). Inwestycja została zrealizowana za kwotę 15 675 zł. Zamontowano lampy solarne do oświetlenia

przystanków autobusowych w miejscowościach: Leleszki (2 lampy), Tylkowo (1 lampa), Dźwiersztyny (1 lampa), za kwotę 14 952,64 zł. Rozbudowano oświetlenie drogowe w miejscowości Grom - koszt inwestycji - 6 849,99 zł. W miejscowości tej doświetlono trzema lampami solarnymi skrzyżowania na drogach gminnych w miejscowości Grom. Zadanie to zostało zrealizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Kwota zakupu i montażu lamp wyniosła 13 351,53 zł. W miejscowości Dybowo przy drodze gminnej Dybowo Kolonia zamontowano dwie lampy solarne. Koszt tej inwestycji wyniósł ok. 9 400 zł.

Zgodnie z podjętymi uchwałami dotyczącymi realizacji na terenie gminy Jedwabno, Funduszu Sołeckiego w 2016 r. przez mieszkańców w sołectwach: Burdąg, Nowe Borowe, Nowy Dwór, Jedwabno i Dłużek, zakupiono i zainstalowano lampy solarne oświetlenia ulicznego. Ogółem zostało zakupionych ze środków Funduszu Sołeckiego i zamontowanych 7 lamp. Ponadto, ze środków budżetu Gminy Jedwabno na 2016 r. zakupiono 4 lampy solarne oświetlenia ulicznego, które zainstalowano przy drodze do cmentarza w Jedwabnie.

Zgodnie z podjętymi uchwałami, dotyczącymi realizacji Funduszu Sołeckiego w 2017 r. przez mieszkańców, w sołectwach: Jedwabno, Lipniki, Dłużek, Nowe Borowe, Kot, Szuć, Witowo i Burdąg, zakupione zostały i zainstalowane lampy solarne oświetlenia ulicznego. W Jedwabnie zamontowano 4 lampy: ul. 1 Maja przy tzw. zakolu do oczyszczalni ścieków - 1 szt., ul. Bajkowa - 2 szt., ul. Wrzosowa - 1 szt. Pozostałe punkty świetlne zamontowano w miejscowościach: Burdąg Kolonia - 1 szt., Szuć - 1 szt., Nowe Borowe - 1 szt., Witowo Kolonia - 1 szt., Lipniki - 1 szt. i Kot - 1 szt. Lampy solarne oświetliły osiedla i przystanki autobusowe. W miejscowości Dłużek został oświetlony teren rekreacyjno-wypoczynkowy przy jez. Dłużek. Ogółem, w 2017 r. zakupiono ze środków Funduszu Sołeckiego i zamontowanych aż 14 lamp solarnych. Nowe lampy przyczyniły się również do poprawy bezpieczeństwa w ww. miejscowościach. Sołectwo Nowe Borowe w 2017 r. zakupiło i zainstalowało piątą lampę. Miejscowość jest oświetlona w 90%. Mieszkańcy miejscowości Nowe Borowe rozpoczęli inwestycję w roku 2014, więc doświetlenie miejscowości w dużym stopniu jest sukcesem lokalnej społeczności. W latach 2016-2017 na terenie gminy Jedwabno zakupiono i zainstalowano łącznie 21 lamp solarnych oświetlenia ulicznego. Zainstalowane lampy w znaczący sposób przyczyniły się do poprawy oświetlenia ww. miejscowości.

W 2017 r. gmina Dźwierzuty wykonała inwestycję polegającą na rozbudowie oświetlenia drogowego w miejscowości Jabłonka. Koszt inwestycji wyniósł 19 999,98 zł. W miejscowości Linowo zainstalowano lampę oświetleniową solarną oświetlającą drogę dojazdową. Koszt zakupu i montażu lampy wyniósł 6 371,40 zł. Sołectwo Gisiel

zamontowało lampy solarne na placu zabaw w miejscowości Szczepankowo. Obie inwestycje zrealizowano ze środków Funduszu Sołeckiego.

Wymiana oświetlenia na system oświetlenia LED w placówkach oświatowych, których organem prowadzącym jest Powiat Szczycieński

W 2017 r. w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą „Wymiana oświetlenia na system oświetlenia LED w placówkach oświatowych, których organem prowadzącym jest Powiat Szczycieński”, wymieniono stare oświetlenie na energooszczędne oświetlenie LED. W ramach zadania wymieniono oświetlenie w czterech placówkach oświatowych:

- Zespół Szkół Nr 1 im. Stanisława Staszica w Szczytnie,
- Zespół Szkół Nr 2 im. Jędrzeja Śniadeckiego w Szczytnie,
- Zespół Szkół Nr 3 im. Jana III Sobieskiego w Szczytnie,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Szczytnie.

Zadanie realizowano w terminie od dnia: 01.02.2017 r. do dnia: 31.08.2017 r. Koszt całkowity zadania wyniósł 1 259 071,05 zł. Inwestycja otrzymała wsparcie finansowe w formie pożyczki w wysokości 1 000 000,00 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Kompleksowa modernizacja polegała na wymianie oświetlenia z CFL na LED w wyżej wymienionych placówkach oświatowych, składającego się z 2 808 punktów świetlnych o łącznej mocy 97,49 kW. W ramach realizacji zadania zamontowano łącznie 3 364 punkty świetlne w technologii LED o łącznej mocy 99,31 kW, w tym:

- Zespół Szkół nr 1 im. Stanisława Staszica w Szczytnie: 1290 szt. o łącznej mocy 29,90 kW,
- Zespół Szkół nr 2 im. Jędrzeja Śniadeckiego w Szczytnie: 1 001 szt. o łącznej mocy 35 kW,
- Zespół Szkół nr 3 im. Jana III Sobieskiego w Szczytnie: 643 szt. o łącznej mocy 22,046 kW,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Szczytnie: 430 szt. o łącznej mocy 12,36 kW.

Złożony efekt ekologiczny zadania, tj. ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej w wyniku realizacji projektu - 327,295 MWh/rok - został osiągnięty do dnia: 28.02.2018 r.

Bioróżnorodność

Stan walorów przyrodniczych na terenie powiatu szczycieńskiego jest bardzo dobry. O wartości tych zasobów świadczy m.in. ujęcie ich w sieci obszarów Natura 2000. Równie dobry jest stan zasobów przyrodniczych poza obszarami chronionymi. Teren powiatu należy do obszaru funkcjonalnego Zielonych Płuc Polski. Na terenie powiatu, zgodnie z informacją Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie wg stanu na dzień: 31.12.2017 r., ustanowionych było 8 różnych form ochrony przyrody, w tym:

- 1 park krajobrazowy,
- 8 rezerwatów przyrody,
- 4 obszary chronionego krajobrazu,
- 9 użytków ekologicznych,
- 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- 5 obszarów ujętych w sieci Natura 2000, w tym 3 obszary specjalnej ochrony ptaków i 2 obszary o znaczeniu dla Wspólnoty,
- 105 pomników przyrody,
- 38 stref ochrony utworzonych w celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Obszarowe formy ochrony przyrody, tj. park krajobrazowy, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz obszary Natura 2000, stanowią łącznie około 60% powierzchni powiatu szczycieńskiego.

Istotnym elementem zasobów przyrodniczych na terenie powiatu są lasy. Nadzór nad lasami, które nie stanowią własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. Pełna informacja dotycząca nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa znajduje się na str. 22-25 niniejszego opracowania.

Ważnym elementem związanym z zachowaniem zasobów bioróżnorodności jest również dostosowanie nasilenia presji turystycznej i penetracji do odporności i chłonności turystycznej terenu. Przykładem takich działań na terenie powiatu są inwestycje jednostek Lasów Państwowych, polegające przykładowo na:

- utrzymaniu i modernizacji leśnych parkingów i miejsc postojowych,
- zagospodarowaniu pól biwakowych i obozowisk,
- tworzeniu ścieżek dydaktycznych.

Nadleśnictwa, jak również koła łowieckie, prowadzą działania mające na celu: zachowanie siedlisk oraz miejsc rozrodu gatunków chronionych i rzadkich,

renaturyzację zniszczonych ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, restytucję gatunków rodzimych, utrzymywanie odpowiedniej kondycji lasów, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, w tym odnowień naturalnych.

Zasadniczymi formami ochrony gatunków zagrożonych jest objęcie ich ochroną prawną oraz ochrona ekosystemów i siedlisk, w których one występują. Niestety, zachodzące zmiany spowodowały przekroczenie granicy bezpieczeństwa dla wielu gatunków fauny i flory.

Dla niektórych gatunków, m.in. kuropatwy (*Perdix perdix*) i cietrzewia (*Tetrao tetrix*) powyższe działania są spóźnione i niewystarczające. W związku z tym, konieczna jest restytucja gatunku, czyli przywrócenie przyrodzie gatunku, który wyginął na danym obszarze.

Na terenie powiatu kontynuowany jest, rozpoczęty w 2013 r., projekt „Introdukcji kuropatwy w powiecie szczycieńskim”, realizowany przez Szczycieńskie Towarzystwo Przyrodnicze oraz miejscowe koła łowieckie: „Żbik” Szczytno, „Jeleń” Szczytno, „Ryś” Dźwierzuty, „Sokół” Szczytno i „Łoś” Olsztyn, a w 2016 r. dołączyły „Rogacz” Świętajno i „Echo” Wielbark. Działania podjęto w związku z zatrważającym spadkiem populacji kuropatwy. Według szacunków, na Warmii i Mazurach żyje mniej niż jedna para tych ptaków na sto hektarów pól i łąk. Populacja kuropatw została drastycznie ograniczona przez drapieżniki, na przykład: lisy, ptaki z rodziny jastrzębiowatych i krukowatych. Ogromne straty, sięgające miejscami blisko 80 %, notuje się podczas lęgów. Kuropatwy nie mają dogodnych miejsc do bytowania i gniazdowania. Ponadto, chemizacja rolnictwa bardzo źle wpływa na populację kuropatwy. Poważnym zagrożeniem kuropatw są również zdziczałe psy i koty.

Koła łowieckie w ramach przygotowań do wsiedleń, podobnie jak w latach ubiegłych, wykonały wiele dodatkowych zadań:

- poletka i remizy śródpolne,
- budki dla ptaków,
- wykładanie karmy,
- redukcja drapieżników łownych (w szczególności lisów).

W ciągu pięciu lat w powiecie szczycieńskim wypuszczono 4 090 kuropatw (w latach: 2013 i 2014 - łącznie 910 szt., w 2015 - 830 szt., w 2016 - 1350 szt. i w 2017 - 1 000 szt.). Za każdym razem akcja wspierana była finansowo przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. W 2017 roku koszt wsiedlenia ptaków oszacowano na ponad 36 tys. zł, z czego połowa to środki WFOŚiGW w Olsztynie.

Z obserwacji wynika, że na przygotowaniach przeprowadzonych przed wsiedleniem kuropatw zyskała również populacja zająca.

W latach 2016-2017 Koło Łowieckie „Ryś” Dźwierzuty kontynuowało projekt wypuszczenia na teren koła zajęcy. Od kilkunastu lat, podobnie jak w przypadku innej zwierzyny drobnej, populacja tego gatunku uległa znacznemu zmniejszeniu. Wpływ na to miało wiele czynników, w tym m.in. rozwój rolnictwa i drapieżniki, ze szczególnym uwzględnieniem skrzydlatych. Wypuszczone zajęce pochodzą z jednej z hodowli na Podlasiu. Myśliwi z Koła Łowieckiego „Ryś” przed wsiedleniem zajęcy, jak co roku, przygotowali odpowiednio obwody, założyli poletka karmowo-ochronne i pasy zakrzewień. Od początku akcji prowadzono również czasowe dokarmianie zwierzyny. Połowa wsiedlonych zwierząt to samice. W ciągu minionych pięciu lat myśliwi z Koła Łowieckiego „Ryś” wypuścili na wolność łącznie 450 szt. zajęcy. Zostały one odpowiednio oznaczone - posiadają w jednym uchu biały kolczyk. W sierpniu 2016 r. wypuszczono 50 zajęcy, a koszt operacji oszacowano na ponad 18 tys. zł, z czego ponad 14,5 tys. zł to dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Na początku sierpnia 2017 r., wypuszczono 90 szt. zajęcy, a Koło Łowieckie „Ryś” otrzymało dotację w wysokości 15 tys. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. W ciągu minionych pięciu lat na wsiedlenie zajęcy w obwodach Koła Łowieckiego „Ryś” wydano blisko 150 tys. zł, z czego ponad 68 tys. zł pochodziło z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Nadleśnictwo Szczytno w latach 2016-2017 realizowało zadania w ramach utrzymania trwałości projektu pt. „Czynna ochrona biotopów cietrzewia *Tetrao tetrix* w Nadleśnictwie Szczytno obszar OSO Puszcza Napiwodzko-Ramucka,” prowadzonego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko V oś priorytetowa „Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych” w latach 2010-2014. Celem projektu była kompleksowa, czynna ochrona cietrzewia kładąca główny nacisk na ochronę miejsc jego występowania. Powierzchnia siedlisk, na których został przywrócony i zapewniony właściwy stan ochrony to 328,21 ha (obszar Natura 2000). Rodzaje ekosystemów objętych działaniami ochronnymi: siedliska borowe - 32,54 ha obszary wodno-błotne - 134,43 ha, murawy lub łąki - 76,14 ha, ziołorośla, wrzosowiska lub zarośla 85,10 ha. Zakres prowadzonych prac obejmował wycinanie i wykaszanie terenów nieleśnych pod kątem ochrony cietrzewia. Koszt prowadzonych w latach 2016-2017 działań wyniósł 70 6968,28 zł.

Cietrzew *Tetrao tetrix* jest gatunkiem wpisanym do „Polskiej czerwonej księgi zwierząt” i uznany za gatunek zagrożony. W ostatnich dekadach ptaki te szybko zmniejszały swą liczebność niemal w całej północno-wschodniej Polsce. Spowodowane to było szybko postępującą sukcesją naturalną, która polega na zarastaniu terenów nieleśnych drzewami i krzewami. Przyczyniły się do niej melioracje odwadniające, obniżenie poziomu wód gruntowych, czy też zaniechanie użytkowania. Projekt „Czynna ochrona biotopów cietrzewia *Tetrao tetrix* w Nadleśnictwie Szczytno obszar OSO Puszcza Napiwodzko-Ramucka” realizowano na terenie Nadleśnictwa Szczytno, w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Napiwodzko-Ramucka PLB280007, który jest jedną z dziesięciu najważniejszych w kraju ostoi cietrzewia.

Nadleśnictwo Spychowo w latach 2016-2017 brało udział w aktywnej ochronie nizinnej populacji rysia w Polsce. Ochrona gatunkowa rysia nizinnego *Lynx lynx* polegała na wprowadzaniu młodych rysi metodą ”Born to be free” i dorosłych osobników do środowiska, po uzyskaniu stosownych pozwoleń i uzgodnień. Zadanie realizowane było przy współdziałaniu WWF Polska (Światowy Fundusz na rzecz Przyrody), poprzez udostępnienie terenu pod wolierę dla rysia.

Edukacja ekologiczna

W latach 2016-2017 na terenie powiatu zostały przeprowadzone różnorodne działania związane z edukacją ekologiczną. Skierowane były zarówno do najmłodszych mieszkańców, jak i do określonych grup zawodowych. Liczne akcje, spotkania, uroczystości oraz publikacje, w ramach których promowano różne aspekty ochrony środowiska miały na celu zwiększenie świadomości ekologicznej. Podejmowane one były przez jednostki samorządu, organizacje pozarządowe, szkoły, parafie, lokalną organizację turystyczną, jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, ośrodki kultury, koła łowieckie oraz jednostki Lasów Państwowych.

Działania z tego zakresu obejmowały:

- konkursy (Gminny Ośrodek Kultury w Rozogach: Powiatowy konkurs „Palma Wielkanocna”, Nadleśnictwo Korpele: VII edycja konkursu ekologicznego „Poznać Polubić Pomóc Przetrwąć”, Gmina Szczytno: upowszechnianie i popularyzacja wiedzy na temat recyklingu i ochrony środowiska - konkurs „EKOLOGICZNA MAKIETA”),
- cykliczne akcje (Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Rekownica „Sprzątamy Rekownicę i okolice”, Nadleśnictwo Spychowo: „Święto Mazurskiej Dłubanki”, Gmina Miejska Szczytno: „Mazurski Kartoflak - ekojadło Warmii i Mazur”),
- zajęcia dydaktyczne, warsztaty,

- organizację festynów ekologicznych oraz promowanie walorów przyrodniczych powiatu szczycieńskiego w ramach różnych spotkań, konferencji i wydarzeń artystycznych.

Szczególnie dużą aktywność w zakresie działań edukacyjnych wykazują jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Nadleśnictwa. Prowadzą one szeroko zakrojone akcje informacyjne i edukacyjne skierowane najczęściej dla dzieci i młodzieży z terenu powiatu. Nadleśnictwo Wielbark zorganizowało w 2016 r. wyjazd studyjny do Leśnego Kompleksu promocyjnego Lasy Mazurskie. Dla starszej grupy odbiorców skierowane były warsztaty, wystawy, plenery i festyny, biegi, grzybobrania itp., podczas których poruszane były aspekty związane min. z ekologią, ochroną środowiska i przyrody. Organizowane były również lokalne imprezy, podczas których promowana była ekologia i ochrona środowiska oraz atrakcyjne przyrodniczo tereny poszczególnych miejscowości czy też gmin. Na zlecenie Starostwa Powiatowego w Szczytnie, w ramach szeroko rozumianej akcji propagowania walorów przyrodniczych powiatu szczycieńskiego wydano kalendarz przyrodniczy Ziemi Szczycieńskiej oraz album pt. „Przyroda Powiatu Szczycieńskiego”.

Koło Łowieckie „Żbik” Szczytno od kilku lat aktywnie współpracuje ze Szkołą Podstawową w Klonie (gmina Rozogi). Współpraca prowadzona jest na wielu płaszczyznach, wśród których priorytetem jest edukacja ekologiczna. Obie strony korzystają z tej współpracy, zarówno myśliwi, jak i uczniowie. Priorytetem dla łowczych jest racjonalnie prowadzona gospodarka łowiecka, ale też nie zapominają o edukacji ekologicznej. W swoje działania angażują uczniów Szkoły Podstawowej w Klonie. Współpraca trwa przez cały rok. Uczniowie aktywnie uczestniczą w akcjach dokarmiania zwierzyny, obsiewania poletek żerowych, jak też wsiedlania kuropatw. Za swoją postawę Szkoła Podstawowa w Klonie otrzymała odznakę „Zasłużony dla Łowiectwa Warmii i Mazur”.

Znaczna część środków na edukację ekologiczną, w postaci dofinansowań, pochodziła z WFOŚiGW w Olsztynie. Wysokość dofinansowania na edukację ekologiczną ze środków WFOŚiGW w Olsztynie wyniosła w 2016 r. - 71 499,00 zł, natomiast w 2017 r. - 65 500,00 zł. W tabeli nr 12 pozycje dotyczące dofinansowania na edukację ekologiczną środków WFOŚiGW w Olsztynie w latach 2016-2017 wyróżniono pochyłą czcionką.

4. Ocena uzyskanych efektów ekologicznych

W Programie wyszczególniono wskaźniki umożliwiające ocenę stopnia realizacji założonych celów. Założono również monitoring, polegający na regularnej ocenie w zakresie określenia stopnia wykonania przyjętych zadań, określenia stopnia realizacji założonych celów oraz analizy przyczyn powstałych różnic.

Tabela 4. Wykaz wskaźników realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021” za lata 2016-2017

Cele	Wskaźniki	Jednostka miary	Wartość (stan na 31.12.2017 r.)	Źródło informacji o wskaźnikach
1	2	3	4	5
I. OCHRONA I RACJONALNE WYKOZRZYŻYTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH				
Cel 1. Skuteczna ochrona środowiska naturalnego				
	Zgodność wydawanych decyzji administracyjnych z realizowaną polityką ochrony środowiska	%	100	dane własne JST
	Ilość stworzonych korytarzy i przejść ekologicznych	szt.	brak danych	dane własne JST
	Wyposażenie w infrastrukturę środowiskową bazy turystycznej	szt. %	brak danych	dane własne JST
	Liczba gospodarstw agroturystycznych	szt.	102 (powiat) w tym: 12 - gm. Dźwierzuty 22 - gm. Jedwabno 16 - gm. Pasym 5 - gm. Rozogi 10 - gm. Wielbark 22 - gm. Szczytno 15 - gm. Świętajno	dane własne JST
	Oznakowanie szlaków turystycznych	szt.	brak danych	dane własne JST
Cel 2. Zachowanie istniejącego świata roślin i zwierząt				
	Udział obszarów przyrodniczo cennych chronionych prawnie	ha %	85 533,60 ha 44,2%	dane własne JST, GUS
	Podjęte działania ochronne (np. nowe pomniki przyrody, użytki ekologiczne, rezerваты)	szt.	brak danych	
Cel 3. Zachowanie wysokich walorów krajobrazowych				
	Ilość wydanych decyzji, zgodnych z przyjętą polityką ochrony środowiska	szt.	2016 r. Powiat 528 decyzji 1 postanowienie 46 zgłoszeń z Prawa ochrony środowiska 14 zgłoszeń z Prawa wodnego 12 zgłoszeń z Prawa geologiczne i górnictwo Gminy 36 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia 918 zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów 2017 r. Powiat 374 decyzje 4 postanowienia 49 zgłoszeń z Prawa ochrony środowiska 55 zgłoszeń z Prawa wodnego 6 zgłoszeń z Prawa geologiczne i górnictwo Gminy 39 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia 122 zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów	dane własne JST

Cel 4. Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych				
	Wodochłonność energochłonność	właściwa jednostka w czasie do PKB, produkcji mieszkańca np. m ³ /rok/mieszkańca	Wg Tabeli 7	
II. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA				
Cel 1. Ochrona jakości wód				
	Ilość wykonanej infrastruktury dla ochrony środowiska (np. wodociągi, kanalizacja sanitarna)	km	(2016-2017) 26,45 km - sieci sanitarno-kanalizacyjnej 33,14 km wodociągów	dane własne JST
	Jakość odprowadzanych ścieków	ładunek zanieczyszczeń w kg/rok	Wg Tabeli 7	
	Jakość wód powierzchniowych	%	Stan JCW: 100% zły Stan ekologiczny: 25% umiarkowany 25% słaby 25% nie klasyfikowano Stan chemiczny 100% poniżej stanu dobrego	WIOŚ
	Jakość wód podziemnych (odsetek wód w I i II klasie czystości)	%	Stan 2016 r. ** 0% - I klasa 66,7% - II klasa 33,3% - III klasa	WIOŚ
	Realizacja programu małej retencji	szt. %	brak danych	
Cel 2. Ochrona powierzchni ziemi				
	Ilość odpadów poddanych odzyskowi	Mg/rok	3795,762	JST
	Ilość odpadów poddanych recyklingowi	Mg/rok	1614,605	JST
	Ilość usuniętych odpadów zawierających azbest	Mg/rok	381,782	dane własne JST
	Ilość odpadów biodegradowalnych wydzielanych z ogólnego strumienia odpadów	Mg/rok	186,853	JST
	Udział gleb kwaśnych	%	18-47%	WIOŚ
Cel 3. Czyste powietrze				
	Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	kW %	brak danych	
	Wielkość niskiej emisji	Mg CO ₂ /rok %	283052*	
	Liczba uciążliwych źródeł hałasu	szt.	2	
	Liczba stref ciszy (jeziora i ciekły)	szt.	23/1 w tym: 3/0 (gm. Dźwierzuty) 1/0 (gm. Dźwierzuty/ gm. Szczytno) 7/0 (gm. Jedwabno) 4/0 (gm. Pasym) 2/0 (gm. Szczytno) 6/1 (gm. Świątajno)	dane własne JST
	Liczba przekroczeń oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego	%	0	
	Długość i ilość ścieżek rowerowych (w tym szlaków rowerowych)	km szt.	769,2 (20,0 km ścieżek rowerowych i 749,2 km szlaków rowerowych)	GUS LOT

Cel 4. Bioróżnorodność				
	Udział form przyrodniczych objętych ochroną prawną do powierzchni ogółem	%	44,2	GUS
	Udział powierzchni zalesionych do powierzchni ogółem	ha %	Wg Tabeli 7	
III. EDUKACJA EKOLOGICZNA				
Cel 1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu				
	Ilość przeprowadzonych działań edukacyjnych	szt.	brak danych	
	Ilość i długość ekologicznych ścieżek edukacyjnych	szt. km	brak danych	
	Nakłady na edukację ekologiczną	zł	Wg Tabeli 5	WFOŚiGW w Olsztynie
	Ilość organizacji pozarządowych działających aktywnie na rzecz ochrony środowiska i edukacji ekologicznej	szt.	4 - stowarzyszeń zwykłych 79 - stowarzyszeń z KRS	dane własne JST

* dane za 2010 r. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla obszaru gmin położonych na terenie powiatu szczycieńskiego, mrągowskiego oraz nidzickiego”

** badane wody powierzchniowe w 2017 r. przez WIOŚ w Olsztynie

Źródłem informacji są dane gromadzone w istniejących bazach danych, zbieranych w ramach systemu administracyjnego i badań statystycznych. Niestety, nadal niektóre wskaźniki istotne dla oceny Programu, są dla obszaru powiatu niedostępne, np. wskaźniki dotyczące uciążliwości hałasu, promieniowania niejonizującego, zużycia materiałów, energii na jednostkę produkcji, wartości produkcji lub PKB czy świadomości ekologicznej mieszkańców.

Dostępność do tych informacji warunkowana jest następującymi czynnikami:

- rozszerzeniem i wzmocnieniem monitoringu środowiska i zwiększeniem dostępności danych,
- rozszerzeniem zakresu badań statystycznych w zakresie środowiska przez państwową statystykę,
- przeprowadzeniem odpowiednich badań, np. społecznych, służących ocenie świadomości ekologicznej mieszkańców i innych.

Poniżej przedstawiono osiągnięte wartości wskaźników monitoringu wg stanu na dzień: 31.12.2017 r. (określone w stosunku do 2013 r. i 2015 r.).

Tabela 5. Zestawienie osiągniętych wartości wskaźników monitoringu (określonych w stosunku do 2013 r. i 2015 r.).

Wskaźniki	Jednostka miary	Stan wyjściowy (31.12.2013 r.)	Stan osiągnięty (31.12.2015 r.)	Stan osiągnięty (31.12.2017 r.)	Zródło informacji o wskaźnikach
	2	3	4	5	6
udział obszarów przyrodniczo cennych, chronionych prawnie	ha %	85 533,0 ha 44,20 %	85 533,60 ha 44,20 %	86 715,84 ha 44,9 %	dane własne JST RDOS GUS
Wodochłonność energochłonność	właściwa w czasie do PKB, produkcji, mieszkańca, np. m ³ /rok/mieszkańca	woda z wodociągów: na 1 mieszkańca 28,2 m ³ /rok na 1 korzystającego/odbiorcę 33,7 m ³ /rok energia elektryczna: na 1 mieszkańca miasta 195,1 kWh na 1 korzystającego /odbiorcę (gosp. dom.) w miastach 1706,5 kWh gaz z sieci: na 1 mieszkańca 44,1 m ³ /rok na 1 korzystającego 128,4 m ³ /rok brak danych brak danych	woda z wodociągów: na 1 mieszkańca 29,0 m ³ /rok na 1 korzystającego/odbiorcę 31,4 m ³ /rok energia elektryczna: na 1 mieszkańca miasta 201,3 kWh na 1 korzystającego/odbiorcę (gosp. dom.) w miastach 1405,8 kWh gaz z sieci: na 1 mieszkańca 42,8 m ³ /rok na 1 korzystającego 125,8 m ³ /rok na 1 mieszkańca 464,1 kWh/rok na 1 korzystającego 1363,7 kWh /rok	woda z wodociągów: na 1 mieszkańca 30,1 m ³ /rok na 1 korzystającego/odbiorcę 32,5 m ³ /rok energia elektryczna: na 1 mieszkańca miasta 240,8 kWh na 1 korzystającego/odbiorcę (gosp. dom.) w miastach 1454,2 kWh gaz z sieci: brak danych brak danych na 1 mieszkańca 510,3 kWh/rok na 1 korzystającego 1528,7 kWh /rok sieć rozdzielcza na 100 km ² sieć wodociągowa 59,0 km sieć kanalizacyjna 22,5 km	GUS
ilość wykonanej infrastruktury dla ochrony środowiska	km	sieć rozdzielcza na 100 km ² sieć wodociągowa 57,6 km sieć kanalizacyjna 17,5 km	sieć rozdzielcza na 100 km ² sieć wodociągowa 59,0 km sieć kanalizacyjna 21,6 km	sieć rozdzielcza na 100 km ² sieć wodociągowa 59,0 km sieć kanalizacyjna 22,5 km	dane własne JST GUS
ładunek zanieczyszczeń doprowadzanych do wód powierzchniowych	kg/rok	ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: BZT5 18 501 kg/rok ChZT 101 157 kg/rok zawiesiny ogólne 14 567 kg/rok azot ogólny 43 618 kg/rok fosfor ogólny 1 426 kg/rok	ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: BZT5 7 369 kg/rok ChZT 83 896 kg/rok zawiesiny ogólne 11 322 kg/rok azot ogólny 22 473 kg/rok fosfor ogólny 1 193 kg/rok	ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: BZT5 7 049 kg/rok ChZT 85 510 kg/rok zawiesiny ogólne 10 490 kg/rok azot ogólny 22 149 kg/rok fosfor ogólny 973 kg/rok	dane własne JST, WIOS GUS
ilość odpadów poddanych odzyskowi	Mg/a	11,8 tys. Mg/a	0,0 Mg/a	20,1 tys. Mg/a	GUS
ilość odpadów biodegradowalnych wydzielanych z ogólnego strumienia odpadów	Mg/a	brak danych	866,522 Mg/a	472,38 Mg/a	dane własne JST
udział powierzchni zieleni do zalesianych do powierzchni ogółem	ha %	4,91 ha 0,002 %	12,61 ha 0,006 %	28,45 ha 0,015 %	dane własne JST, GUS

Na podstawie analizy założonych w Programie wskaźników monitorowania stopień realizacji przyjętych zadań i osiągniętych efektów w środowisku w latach 2014-2015 w ogólnym ujęciu można uznać za zadowalający.

Jakość wód powierzchniowych

Istotnym elementem monitoringu działań w środowisku są badania i monitoring prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. Zgodnie z informacjami WIOŚ w Olsztynie, na terenie powiatu szczycieńskiego zgodnie z założeniami Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2020 badaniami objęte były następujące jednolite części wód (JCW):

- 2016 rok: jez. Kalwa, dopływ spod Jedwabna, Kiermas do wypływu z jez. Košno
- 2017 rok: jez. Rańskie, jez. Sasek Wielki, Szkwa do dopływu spod Lipniaka z jez. Świętajno Łackie, Rekownica z jez. Rekowe.

W latach 2016-2017 WIOŚ w Olsztynie przeprowadził badania i ocenę trzech jezior położonych na terenie powiatu szczycieńskiego. W poniższej tabeli przedstawiono ocenę badanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska jezior w latach 2016-2017

Tabela 6. Wyniki badań jakości wód podziemnych

Rok	Stan JCW	Stan ekologiczny	Stan chemiczny
2016	100% zły	33% zły 67% umiarkowany	33% poniżej stanu dobrego 67% nie klasyfikowano
2017	100% zły	25% dobry 25% umiarkowany 25% słaby 25% nie klasyfikowano	100% poniżej stanu dobrego

Tabela 7. Wyniki badań jakości wód w jeziorach

Nazwa Jeziora	Rok badań	Ocena biologiczna	Ocena fizykochemiczna	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	STAN JCW
Kalwa	2016	V	PSD	ZŁY		ZŁY
Rańskie	2017	III	PSD	umiarkowany	PSD ^b	ZŁY
Sasek Wielki	2017	II	II	dobry	PSD ^b	ZŁY

^b - przekroczenia substancji priorytetowych w rybach, PSD – poniżej stanu dobrego

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki badań i ocenę stanu rzek przeprowadzonych przez WIOŚ w Olsztynie.

Tabela 8. Wyniki badań jakości wód w rzekach

Nazwa jęwp	Rok badań	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	STAN
Dopływ spod Jedwabna	2016	V	PSD	ZŁY		ZŁY
Kiermas do wypływu z jez. Košno	2016	II	II	dobry	PSD	ZŁY
Szkwa do dopływu spod Lipniaka z jez. Świętajno Łackie	2017	II	PSD	Słaby stan ekologiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego	ZŁY
Rekownica z jez. Rekowe	2017				Stan chemiczny poniżej dobrego	ZŁY

Jakość wód podziemnych

W 2016 r. Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska przeprowadził badania wód podziemnych w trzech miejscowościach na terenie powiatu szczycieńskiego. Wody badano: w msc. Kamionek (gmina Szczytno), msc. Wielbark (gmina Wielbark) oraz msc. Zieleniec (gmina Wielbark). Stan chemiczny w 66,7 % stanowisk badawczych odpowiadał II klasie jakości wód, a w 33% odpowiadał III klasie jakości. W 2017 r. nie prowadzono pomiarów monitoringowych na terenie powiatu szczycieńskiego. Stan chemiczny i ilościowy został określony jako dobry.

Zasobność i odczyn gleby na terenie powiatu szczycieńskiego

Na podstawie przeanalizowanych zestawień wyników badań odczynu i zasobności gleb powiatu szczycieńskiego w makroelementy, przy jednoczesnym podziale tych gleb na rodzaj użytku i kategorię agronomiczną gleby, przesłanych przez Okręgową Stację Chemiczno - Rolniczą w Olsztynie, przeprowadzonych w latach 2016-2017, stwierdzić można, że gleby powiatu szczycieńskiego mają charakter gleb kwaśnych. Grunty orne i użytki zielone leżą na glebach lekkich (64% i 42%), natomiast użytki rolne na glebach bardzo lekkich (22%) i lekkich (51%).

Tabela 9. Zestawienie wyników badań przeprowadzonych w 2016 r. przez OSCh-R w Olsztynie (wartości średnie procentowe za rok)

rodzaj użytku	kategoria agronomiczna gleby					odczyn gleby				
	bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna	bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętny	zasadowy
Grunty orne	28%	56%	13%	0%	3%	29%	39%	21%	10%	1%
Użytki zielone	33%	37%	3%	0%	27%	22%	49%	25%	3%	1%
Użytki rolne	31%	45%	8%	0%	16%	25%	45%	23%	6%	1%

Tabela 10. Zestawienie wyników badań przeprowadzonych w 2017 r. przez OSCh-R w Olsztynie (wartości średnie procentowe za rok)

rodzaj użytku	kategoria agronomiczna gleby					odczyn gleby				
	bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna	bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętny	zasadowy
Grunty orne	11%	71%	16%	0%	2%	21%	44%	23%	8%	4%
Użytki zielone	14%	47%	4%	0%	35%	18%	56%	21%	4%	1%
Użytki rolne	13%	57%	9%	0%	21%	19%	51%	22%	6%	2%

5. Ocena sposobów i źródeł finansowania zaplanowanych działań

W ocenie ujęto następujące źródła finansowania: budżety miast i gmin, fundusze ekologiczne: NFOŚiGW, WFOŚiGW, fundusze europejskie (w ramach m.in. Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko) oraz pozostałe źródła, np. środki własne, kredyty bankowe, mechanizmy finansowe.

Działania finansowane na terenie powiatu w latach 2016-2017 dotyczyły:

- ochrony wód i gospodarki wodnej,
- ochrony powietrza i wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii,
- ochrony powierzchni ziemi,
- ochrony przyrody,
- edukacji ekologicznej.

W okresie objętym Raportem, na terenie powiatu zaangażowano łącznie ok. 42,3 mln zł na realizację zadań proekologicznych. Zestawienie wydatków związanych z ochroną środowiska w latach 2016-2017 przedstawione zostało w Tabeli 11.

Tabela 11. Finansowanie wydatków związanych z ochroną środowiska w latach 2016-2017

Lp.	Jednostka samorządu terytorialnego	Wydatki na ochronę środowiska i gospodarkę komunalną [zł]	
		2016	2017
1.	Powiat Szczycieński	194 318,00	380 335,00
2.	Gmina Dźwierzuty*	1 681 917,04	1 899 247,76
3.	Gmina Jedwabno*	1 751 419,56	1 772 728,32
4.	Gmina Pasym*	1 636 777,90	1 577 963,30
5.	Gmina Rozogi*	1 286 634,38	1 261 426,08
6.	Gmina Szczytno*	2 600 760,89	2 660 752,17
7.	Gmina Świątajno*	1 355 553,33	1 693 583,04
8.	Gmina Wielbark*	1 267 728,83	1 263 363,98
9.	Gmina Miejska Szczytno*	8 131 370,91	9 899 729,28
10.	Razem	19 906 480,84	22 409 128,93

*(dane GUS)

Poniższe tabele przedstawiają wykaz umów dotacji/pożyczek, zawartych w latach 2016-2017, pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie a beneficjentami z terenu powiatu szczycieńskiego. Pozyskane środki przeznaczone były na cele związane z edukacją ekologiczną, ochroną przyrody, ochroną wód, monitoringiem środowiska, nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska, ochroną atmosfery, ochroną ziemi itp. Pozycje dotyczące dofinansowania na edukację ekologiczną ze środków WFOŚiGW w Olsztynie w latach 2016-2017 wyróżniono pochyłą czcionką.

Tabela 12. Dofinansowanie ze środków WFOŚ i GW w Olsztynie w latach 2016-2017

Nazwa Beneficjenta	Nazwa zadania	Wysokość dofinansowania [zł]
2016		
Parafia Matki Bożej Królowej Polski w Farynach	Termomodernizacja domu plebanii i kancelarii parafialnej w Farynach	15 000,00
Powiat Szczycieński	Wykonanie audytu energetyczno-oświetleniowego placówek oświatowych, których organem prowadzącym jest Powiat Szczycieński	24 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Pasymiu	Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w budynku remizy OSP w Pasymiu	10 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Targowie	Wymiana bram wjazdowych do remizy OSP w Targowie	9 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Linowie	Wymiana bramy wjazdowej i drzwi wejściowych do straźnicy OSP w Linowie	9 000,00
Zespół Opieki Zdrowotnej w Szczytnie	Opracowanie audytów energetycznych i programu funkcjonalno-użytkowego dla termomodernizacji Szpitala Powiatowego w Szczytnie	20 000,00
Gmina Dźwierzuty	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dźwierzuty	11 032,52
Gmina Wielbark	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Wielbark	16 976,06
Gmina Rozogi	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Rozogi	11 169,00
Gmina Miejska Szczytno	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Miejskiej Szczytno	7 256,56
Gmina Świętajno	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Świętajno	16 889,56
Gmina Pasym	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Pasym	6 650,91
Gmina Jedwabno	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Jedwabno	8 725,88
Gmina Szczytno	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Szczytno	34 776,62
Ochotnicza Straż Pożarna w Wielbarku	Doposażenie ratowników z OSP w Wielbarku	4 500,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Pasymiu	Wzmocnienie potencjału technicznego OSP w Pasymiu w celu poprawy ochrony środowiska	4 130,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Nowych Kiejkutach	Zakup radiotelefonów nasobnych dla OSP w Nowych Kiejkutach	4 500,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Rumach	Zakup umundurowania specjalnego dla OSP w Rumach	4 500,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Linowie	Zakup ubrania specjalnego dla OSP w Linowie	4 500,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Miętkich	Zakup umundurowania specjalnego dla OSP w Miętkich	4 500,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Radostowie	Doposażenie OSP w Radostowie w uzbrojenie osobiste strażaka	4 500,00
Szcycieńskie Towarzystwo Przyrodnicze	Reintrodukcja kuropatwy w Powiecie Szczycieńskim	40 000,00
Gmina Miejska Szczytno	Rekultywacja jezior w Szczytnie - wpływ warunków środowiskowych i fizykochemicznych na zachowanie bioróżnorodności wód 2016	5 000,00
Powiat Szczycieński	Sporządzanie uproszczonych planów urządzania lasu	14 484,00
Zespół Opieki Zdrowotnej w Szczytnie	Ochrona przyrody z zachowaniem walorów krajobrazowych	7 564,50
Koło Łowieckie "RYŚ" Dźwierzuty	Odbudowa populacji zająca szaraka na obszarze Koła Łowieckiego Nr OL-21 RYŚ etap czwarty	14 500,00

Nadleśnictwo Jedwabno	Ochrona cietrzewia na byłym poligonie Muszaki - dozór powierzchni adaptacyjnych	12 286,20
Gminny Ośrodek Kultury w Rozogach	Powiatowy Konkurs "Palma Wielkanocna"	300,00
Nadleśnictwo Korpele	VII edycja konkursu ekologicznego „Poznać Polubić Pomóc Przetrwać”	8 000,00
Gmina Szczytno	Upowszechnianie i popularyzacja wiedzy na temat recyklingu i ochrony środowiska - konkurs "EKOLOGICZNA MAKIETA" (Sołectwo Lipowiec)	500,00
Okręg Mazowiecki Polskiego Związku Wędkarskiego w Warszawie Koło Nr 74 w Szczytnie	Czwórbój Wędkarski z okazji Dnia Dziecka	500,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Rumach	Festyn ekologiczny "Dbajmy o naturę"	600,00
Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Jerutach	Gminne warsztaty ekologiczne „Na ratunek bioróżnorodności"	2 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Piasutnie	Promowanie lokalnych walorów przyrodniczych w ramach „IV Turnieju SCRABBLE Nad JEZIOREM – Piasutno 2016"	500,00
Koło Łowieckie "Żbik" Szczytno	Myśliwi Koła Łowieckiego Żbik Szczytno - dzieciom	800,00
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Rekownica	Sprzątamy Rekownicę i okolice	500,00
Szczycieński Klub Kyokushin Karate	Ruszaj z nami karatekami - z przyrodą za pan brat!	300,00
Stowarzyszenie Twórców i Orędowników Kultury "Anima"	Dzika jabłoń - natura wpisana w teatr	7 000,00
Stowarzyszenie Twórców i Orędowników Kultury "Anima"	Wrośnijmy tu raz jeszcze. Ekologia, dziedzictwo kulturowe, teatr	8 000,00
Gminny Ośrodek Kultury w Świętajnie	PROSTO Z LASU - Biesiada Myśliwska z EKOwspólnotą	5 000,00
Gmina Miejska Szczytno	Mazurski Kartoflak - ekoadło Warmii i Mazur	10 000,00
Nadleśnictwo Spychowo	Leśne lato artystyczne 2016	5 000,00
Nasza Szczycieńska Ziemia	LOKALNY PATRIOTA TO EKO PATRIOTA	2 999,00
Nadleśnictwo Spychowo	Święto Mazurskiej Dłubanki	3 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Linowie	W TROSCE O PRZYRODĘ	1 000,00
Gmina Szczytno	Promowanie walorów przyrodniczych gminy Szczytno w ramach Dożynek Gminnych Olszyny 2016	5 000,00
Gmina Wielbark	Wyjazd studyjny do Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Mazurskie	5 000,00
Stowarzyszenie Twórców i Orędowników Kultury "Anima"	Moja pszczola gra w teatrze - dziecięca kuchnia teatralna	1 000,00
Powiat Szczycieński	Chrońmy to, co najcenniejsze! Kalendarz przyrodniczy Ziemi Szczycieńskiej	3 500,00
Gmina Szczytno	Podniesienie możliwości prowadzenia edukacji ekologicznej poprzez zakup kolumn głośnikowych dla sołectwa Dębówko	1 000,00
Razem:		396 940,81
2017		
Ochotnicza Straż Pożarna w Wielbarku	Poprawa wyposażenia osobistego strażaków z OSP w Wielbarku	5 500,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Targowie	Adaptacja do zmian klimatu - Podnoszenie potencjału służb ratowniczych	4 500,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Dźwierzutach	Adaptacja do zmian klimatu -Podnoszenie potencjału technicznego służb ratowniczych	3 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Radostowie	Zakup ubrań specjalnych dla OSP w Radostowie	6 000,00

Ochotnicza Straż Pożarna w Linowie	Zakup umundurowania specjalnego dla OSP w Linowie	7 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Rumach	Zakup aparatów powietrznych i ubrań specjalnych dla OSP w Rumach	10 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Nowych Kiejkutach	Zakup uzbrojenia osobistego dla OSP w Nowych Kiejkutach	7 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Miętkich	Zakup uzbrojenia osobistego dla OSP w Miętkich	7 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Klonie	Zakup aparatów oddechowych i czujników bezruchu	4 300,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Pasymiu	Wzmocnienie potencjału technicznego OSP w Pasymiu w celu poprawy ochrony środowiska	4 500,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Trelkowie	Podniesienie skuteczności OSP w Trelkowie poprzez zakup wyposażenia, uzbrojenia osobistego strażaków	1 100,00
Gmina Miejska Szczytno	Rekultywacja jezior w Szczytnie - wpływ warunków środowiskowych i fizykochemicznych na zachowanie bioróżnorodności wód 2017	5 000,00
Szczycieńskie Towarzystwo Przyrodnicze	Reintrodukcja kuropatwy w Powiecie Szczycieńskim	18 180,00
Powiat Szczycieński	Sporządzanie uproszczonych planów urządzania lasu	4 590,00
Koło Łowieckie "RYŚ" Dźwierzuty	Odbudowa populacji zająca szaraka na obszarze Koła łowieckiego Nr OL-21 RYŚ etap piąty	15 000,00
Nadleśnictwo Jedwabno	Wykaszenie aren tokowych i stref ochrony cietrzewia	5 000,00
Fundacja Kreolia-Kraina Kreatywności	Wojewódzki Festiwal Młodych Talentów pn. <i>Przyroda i ekologia w piosence dziecięcej</i>	10 000,00
Powiat Szczycieński	Konferencja poświęcona działalności OSP z terenu Powiatu Szczycieńskiego w zakresie ekologii i ochrony przyrody oraz w zakresie ochrony życia i zdrowia ludzi oraz ich mienia	5 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Wielbarku	Dzień strażaka – otwarta remiza	500,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Wielbarku	Integracja w tle z naturą. Aktywna edukacja ekologiczna na obszarze gminy Wielbark	3 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Nowych Kiejkutach	Organizacja festynu ekologicznego „W trosce o przyrodę”	600,00
Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Rozogach	Uczymy siebie i dzieci segregować śmieci	800,00
Nasza Szczycieńska Ziemia	LOKALNY PATRIOTA TO EKO PATRIOTA - cykl spotkań z ekologią	6 000,00
Klub Biegacza Jurund Szczytno	II Szczycieńska Dycha Juranda „Środowisko Dla Biegaczy Naturalne”	5 000,00
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Rekownica	Sprzątamy Rekownicę i okolice	500,00
Koło Łowieckie „Żbik” Szczytno	Myśliwi Koła Łowieckiego „Żbik” Szczytno dzieciom	700,00
Gminny Ośrodek Kultury w Świętajnie	Biesiada Myśliwska z EKOwspólnotą	500,00
Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Stanisława Kostki w Szczytnie	Spotkanie z wróżką naturą	1 000,00
Nadleśnictwo Spychowo	Las – droga do wolności	3 000,00
Stowarzyszenie Twórców i Orędowników Kultury „Anima”	Z samego nieba ide kwam – teatr wpisany w krajobraz przyrodniczo-kulturowy Mazur	5 000,00
Nadleśnictwo Spychowo	Święto Mazurskiej Dłubanki	3 000,00
Gmina Miejska Szczytno	Mazurski Kartoflak – Ekojadło Warmii i Mazur	5 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Linowie	Organizacja festynu ekologicznego „Z EKOLOGIĄ NA TY”	700,00
Gmina Szczytno	Promowanie walorów przyrodniczych Gminy Szczytno w ramach Dożynek Gminnych Olszyny 2017	3 000,00

Gmina Szczytno	Spotkania z ekologią w sołectwach Gminy Szczytno	2 500,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Wielbarku	Na straży przyrody lasu - Grzybowanie 2017	7 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Wielbarku	Jesteśmy Eco, pomagamy też przyrodzie	1 700,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Wielbarku	Eko - Choinka z OSP Wielbark i klubem HDK	1 000,00
Gmina Rozogi	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Rozogi	30 714,00
Gmina Świętajno	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Świętajno	15 448,21
Gmina Pasym	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Pasym	19 705,69
Gmina Jedwabno	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Jedwabno	5 231,64
Gmina Dźwierzuty	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dźwierzuty	17 745,95
Gmina Szczytno	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Szczytno	8 242,52
Gmina Wielbark	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Wielbark	12 456,00
Gmina Miejska Szczytno	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Miejskiej Szczytno	3 659,79
Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Świętego Wojciecha w Gawrzyżkach	Wymiana kotła CO	15 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Wielbarku	Ocieplenie przegród budowlanych w remizie OSP w Wielbarku	10 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Miętkich	Ocieplenie budynku strażnicy OSP w Miętkich	12 000,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Nowych Kiejkutach	Ocieplenie budynku OSP w Nowych Kiejkutach	12 000,00
Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Andrzeja Boboli w Świętajnie	Wymiana pieca węglowego wraz z wymianą okien i dociepleniem podłogi w zakrystii przy Parafii w Świętajnie	19 000,00
Razem:		354 373,80

Tabela 13. Wykaz umów i pożyczek WFOŚ i GW w Olsztynie w latach 2016-2017

Nazwa Beneficjenta	Nazwa zadania	Wysokość dofinansowania [zł]
2016		
Gmina Szczytno	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej oraz rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Dębówko	471 676,09
Gmina Świętajno	Budowa studni głębinowej w msc. Świętajno	76 752,00
Zespół Opieki Zdrowotnej w Szczytnie	Rezerwowe zasilanie w wodę dla Szpitala Powiatowego w Szczytnie	60 024,00
Gmina Dźwierzuty	Zakup pojazdów pożarniczych dla OSP Targowo i OSP Rańsk	280 000,00
Razem:		888 452,09
2017		
Gmina Świętajno	Budowa sieci wodociągowej Jeruty-Jerutki (Chajdyce), oraz budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bystrz oraz budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sychowo	401 259,91
Gmina Szczytno	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Lipowa Góra Wschód, Szymany, Rudka oraz rozbudowa sieci wodociągowej	250 000,00

	w miejscowościach Rudka, Szymany, Lipowa Góra Wschód	
Gmina Szczytno	Budowa i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy Szczytno	488 000,00
DBAJ Prychodko Marta z siedzibą w Świętajnie	Budowa kompostowni w miejscowości Świętajno	985 000,00
Zespół Opieki Zdrowotnej w Szczytnie	Wykonanie studium wykonalności i projektów technicznych w konkursie RPO poddziałanie 4.3.1. Efektywność energetyczna w budynkach publicznych	93 676,00
Powiat Szczycieński	Wymiana oświetlenia na system oświetlenia LED w placówkach oświatowych, których organem prowadzącym jest Powiat Szczycieński	1 000 000,00
Razem:		3 217 935,91

Tabela 14. Wykaz umów umorzenia WFOŚ i GW w Olsztynie w latach 2016-2017

Nazwa Beneficjenta	Nazwa zadania	Wysokość dofinansowania [zł]
2016		
Firma BDF Bożena Karpińska	Zakup granuladora pelletu w celu wykorzystania biomasy	100 000,00
Gmina Wielbark	Projekt techniczny Budowa kanalizacji w miejscowości Wielbark - etap III (południowa część miejscowości)	110 000,00
Gmina Szczytno	Wniosek o umorzenie pożyczki nr 11/12/17011/OP-LZ/P	121 833,60
Razem:		331 833,6
2017		
Novum S. z o. o. Sp. k z siedzibą w Szczytnie	Modernizacja instalacji odciągowej do obróbki drewna	20 000,00

6. Wnioski z realizacji Programu

Analiza stanu środowiska oraz realizacji zadań zaplanowanych w Programie pozwoliła przyjąć następujące wnioski:

- w latach 2016-2017 wykonywana była zdecydowana większość działań, które wynikały z harmonogramu realizacji Programu w stopniu zadowalającym, przynosząc wymierne efekty ekologiczne,
- stan środowiska można uznać za dobry, a w niektórych dziedzinach ulega on sukcesywnej poprawie,
- zdecydowana większość wskaźników monitoringu Programu na koniec 2017 r. przedstawiała wartości bardziej korzystne z punktu widzenia szeroko rozumianej ochrony środowiska, niż na koniec 2013 r. i 2015 r.

7. Spis tabel

Tabela 1	Zestawienie danych o ilości wydanych przez Starostę Szczycieńskiego decyzji (d) i postanowień (p) w latach 2016-2017.....	37
Tabela 2.	Dofinansowanie likwidacji wyrobów zawierających azbest.....	54
Tabela 3	Wykaz wód powiatu szczycieńskiego, na których obowiązuje zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi.....	57
Tabela 4.	Wykaz wskaźników realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021” za lata 2014-2015.....	75
Tabela 5.	Zestawienie osiągniętych wartości wskaźników monitoringu (określonych w stosunku do roku 2013).....	78
Tabela 6.	Wyniki badań jakości wód podziemnych.....	79
Tabela 7.	Wyniki badań jakości wód w jeziorach.....	79
Tabela 8.	Wyniki badań jakości wód w rzekach.....	79
Tabela 9.	Zestawienie wyników badań przeprowadzonych w 2016 r. przez OSCh-R w Olsztynie (wartości średnie procentowe za rok).....	80
Tabela 10.	Zestawienie wyników badań przeprowadzonych w 2017 r. przez OSCh-R w Olsztynie (wartości średnie procentowe za rok).....	80
Tabela 11.	Finansowanie wydatków związanych z ochroną środowiska w latach 2016-2017.....	81
Tabela 12.	Dofinansowanie ze środków WFOŚ i GW w Olsztynie w latach 2016-2017....	82
Tabela 13.	Wykaz umów i pożyczek WFOŚ i GW w Olsztynie w latach 2016-2017.....	85
Tabela 14.	Wykaz umów umorzenia WFOŚ i GW w Olsztynie w latach 2016-2017.....	86